LT. COLONEL PASCU N. VASILE
SUBȘEF DE STAT MAJOR C. 5 A.

Biblioteca R 38 Inf.
Nr. 15 Litera J. Pagina 328.

JUDECAREA UNEI SITUAȚII TACTICE

„ . . . Ce n'est pas un genie qui me révèle tout à coup, en secret, ce que j'ai à dire ou à faire dans une circonstance inattandue pour les autres; *c'est la rèflexion, la meditation . . . . .*"

NAPOLEON

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „UNIREA" BRAȘOV
1934

270

LT. COLONEL PASCU N. VASILE
SUBȘEF DE STAT MAJOR C. 5 A.

JUDECAREA UNEI SITUAȚII TACTICE

„ . . . Ce n'est pas un genie qui me révèle tout à coup, en secret, ce que j'ai à dire ou à faire dans une circonstance inattandue pour les autres ; *c'est la rèflexion, la meditation . . . . .*"

NAPOLEON

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „UNIREA" BRAȘOV
1 9 3 4

O lămurire necesară

Partea II-a a prezentei lucrări, conține trei părți bine distincte.

*1. **Concepția** temei, cu: situația generală și specială inclusiv Ordinul Special Nr. 4.*

*2. **Judecarea** problemului tactic în care este pus detașamentul pentru îndeplinirea misiunei ce are.*

*3. **Soluționarea** acestui problem de către Comandantul detașamentului concretizată prin hotărârea ce ia și ordinele ce dă.*

Concepția și soluționarea acestui problem tactic aparține Direcțiunei Cursului Comun al Căpitanilor pentru gradul de Maior din anul 1933.

Judecarea lui pentru susținerea și justificarea soluției dată de Direcție, aparține exclusiv subsemnatului atât la acel curs, în calitatea mea de fost șef de diviziune, cât și în prezenta lucrare.

AUTORUL

Judecarea unei situații tactice.

PARTEA I-a.

Considerațiuni generale.

O gândire profundă, o reflecțiune continuă, o judecată clară, nu poate da decât o apreciere reală, o concluziune logică, o hotărâre precisă.

Cum un Comandant pe câmpul de luptă este chemat să hotărască aruncarea la moarte a masselor în vederea realizării succesului, este obligat a gândi mult, a medita continu, a judeca cât mai clar orice situațiune de război în care s'ar găsi și a cântări sacrificiul vieților omenești ce cu greu se pot înlocui. De aici necesitatea pentru un Comandant ca, începând de la cel mai mic grad și până la cel mai mare, să și exerciteze continu, judecata în timp de pace, prin cât mai dese procese intelectuale, pentru a ajunge în situațiunea când, la momentul cel mai critic, real pe câmpul de luptă, să poată lua hotărârea cea mai bună pentru a realiza distrugerea adversarului.

Hotărârea pe care orice Comandant o va lua pe câmpul de luptă în fața inamicului, trebuie să fie neapărat, rezultatul unui proces intelectual care are loc în mintea acelui Comandant.

Acest proces intelectual care se desfășoară în capul Comandantului, comportă analizarea unor anumiți factori indispensabili ai câmpului de luptă care intervin cu toată autoritatea lor, impunând anumite condițiuni de execuție, pentru a obține cele mai mari șanse de succes,

pentru a realiza prin victorie „*DISTRUGEREA ADVERSARULUI*".

Analizarea acestor factori în cât mai justa lor valoare, factori ce compun în ansamblu o situaţie tactică, constitue *judecarea acelei situaţi'*, adică aprecierea cât mai reală a situaţii de luptă şi deci a valorei ce prezintă acea situaţie pentru ansamblul câmpului de luptă.

Un Comandant de unitate — mare sau mică — nu se poate hotărî la o acţiune sau reacţiune până ce nu a judecat situaţia de luptă în care se găseşte, până când nu a analizat factorii ce compun acea situaţie, până ce nu şi-a dat seama bine de valoarea fiecăruia din aceşti factori, până când mai bine zis, *nu trăeşte acea situaţie de luptă în care este pus.*

A trăi o situaţie de luptă înseamnă a fi cu mintea, nervii şi sufletul pe terenul unde are loc operaţiunea, a ţine cont de mediul ambiant al luptei, a luá parte fizicește şi sufletește la drama ce se desfăşoară în faţa ochilor minţei ce şi-o imaginează.

Numai luând această parte activă la acţiunea de ansamblu ce se desfăşoară, numai ducând mintea şi sufletul, în mijlocul elementelor reale de război, se va putea aprecia cât mai mult valoarea acelor elemente, valoarea acelei situaţii de luptă şi deci se va putea ajunge la concluziile cele mai logice, cele mai reale, care va constitui la un loc hotărârea cea mai bună a Comandantului.

Judecarea unei situaţiuni tactice este în raport cu unitatea care este chemată a rezolva diferite probleme; cu cât unitatea este mai mică, cu atât judecarea problemei tactice ce i se pune este mai scurtă şi deci hotărârea mai repede luată, adeseori aproape instantanee.

Cu cât unitatea este mai mare procesul intelectual ce are loc în mintea Comandantului este mai lung, mai complet, deci judecarea situaţiei tactice e mult mai desvoltată până când ajungând la mari unităţi — Divizii, C. A., Armate, — capătă o amploare desăvârşită.

Aci elementele ce compun o situaţie tactică trebuesc analizate în cele mai mici detalii pentru ca cunoscând cât mai precis valoarea lor să se poată trece cu toată convingerea obţinerei succesului, la hotărârea cea mai bună.

Cert este că atât la unităţile mici, cât şi la unităţile mari nu se poate trece la o hotărâre până când nu s'a judecat situaţia în care este pusă unitatea.

Şi într'un caz şi în altul, elementele ce trebuesc judecate sunt aceleaşi ; ceeace trebue însă analizat la fiecare de acele elemente, diferă dela micile unităţi la marile unităţi. La micile unităţi, unde mai totdeauna se impun hotărâri repezi, de moment, analizarea factorilor ce compun situaţia tactică în care sunt puse, se face numai în părţile ce sunt în strânsă legătură cu rezolvarea acelei situaţii de moment, care totdeauna se va schimba foarte repede şi dacă se va întârzia în luarea hotărârei respective, se va pierde şansele de reuşită, lăsându-le de partea adversarului; totuşi nu se va trece cu nici un preţ la o hotărâre pripită, care de cele mai multe ori va duce la rezultate negative, sau chiar la nenorociri.

La marele unităţi, unde situaţiunile de luptă se succed la intervale de timp destul de mari, analizarea factorilor ce compun aceste situaţiuni se poate face mult mai larg şi în legătură cu întreaga operaţiune de ansamblu atât a unităţei respective, cât şi la unităţile vecine ; hotărârea luată în cadrul acestor unităţi, — aducând fie victoria, fie dezastrul unui întreg front, trebue să fie rezultatul cel mai bun, cel mai logic, cel mai real al *unei meditaţiuni,* al *unei reflexiuni profunde* a Comandantului, în urma analizărei factorilor ce compun situaţia de luptă respectivă.

Elementele ce compun o situaţie tactică, în care se va găsi orice unitate pe câmpul de luptă şi de care Comandantul unităţei trebue neapărat să ţină seama, pentru a şi putea lua hotărârea sa, sunt :

1. — Misiunea unităţei.
2. — Situaţia tactică a inamicului.

3. — Situaţia tactică a trupelor proprii.
4. — Terenul pe care se desfăşoară operaţiunea şi
5. — Diferite alte circumstanţe, (anotimp, ploaie, ceaţă etc.)

In judecarea situaţiei:

— Se va analiza de Comandantul unităţei fiecare din elementele arătate mai sus, trăgându-se anumite concluziuni asupra operaţiunilor ce se vor executa, asupra valoarei operative a acestor elemente şi asupra posibilităţilor de executare în raport cu misiunea unităţei.

— Se vor raporta la misiunea unităţei toate elementele analizate la situaţia inamicului, a trupelor amice şi teren, trăgându-se deasemenea concluziunile necesare asupra posibilităţilor de executare a operaţiunilor.

— Se vor compara toţi aceşti factori între ei şi eliminând tot ceeace pare a fi irealizabil, sau puţin probabil a se realiza, se va trage iarăşi concluzia cea mai bună asupra posibilităţilor de îndeplinirea misiunei din partea unităţei.

— In fine, analizând terenul ca factor determinant în orice operaţiune, se va trage concluziile necesare asupra valoarei lui pentru operaţiunea de ansamblu şi pentru operaţiunea specială a unităţei şi se va vedea în ce măsură influenţează terenul operaţiunea şi care sunt servituţile impuse de acest teren, în executarea acelei operaţiuni.

— La toate acestea se vor adăoga câteva consideraţiuni asupra anotimpului în care se execută operaţiunea, cum este timpul (ploaie, ceaţă, soare, cald, frig etc.) şi se va trage concluzia dacă timpul favorizează sau nu operaţiunea ordonată.

— Din concluziile parţiale trase la fiecare din elementele de mai sus, se vor alege numai acelea ce sunt în strânsă legătură cu îndeplinirea misiunei şi corobrându-le unele cu altele, vor da ca concluzie generală, însăşi hotărârea ce trebue să ia Comandantul unităţei.

Acesta ar constitui procedeul cel mai bun pentru a se ajunge la hotărârea cea mai bună. într'o anumită situaţiune tactică.

De sigur că, aşternând pe hârtie toate operaţiunile arătate mai sus, va rezulta o lucrare destul de voluminoasă care cu foarte mare greutate se va putea exe cuta la război, sau chiar va fi imposibil de executat.

Comandantul unei unităţi nu va putea face nici odată acest lucru la război, dar toate acestea trebuesc neapărat să se petreacă în capul lui, dând naştere la procesul intelectual despre care am vorbit la început.

Pentru a se putea ţine şirul cronologic al acestui proces intelectual, Comandantul unităţei va putea aşterne pe hârtie în orice situaţie va fi, concluziunile la care a ajuns din analiza mintală a elementelor arătate mai sus, pentru ca pe baza lor, hotărârea să fie completă şi cât mai logică, transformându-se mai mult într'un act reflex — rezultat al unei gimnastici a minţei. —

Acest fel de a judeca o situaţiune tactică, este de resortul marilor unităţi — Divizii, C. A., — fie izolate, fie încadrate, şi a detaşamentelor cari au misiuni de a opera izolat, sau la aripi, având o oarecare independenţă în operaţiuni.

Pentru micile unităţi, după cum am arătat, se vor studia numai elementele strict legate de misiunea unităţei şi lăsate la iniţiativa Comandanţilor respectivi, deoarece în majoritatea cazurilor fiind încadrate, vor executa întocmai dispoziţiunile ordonate de autoritatea superioară fără a avea o prea mare libertate de gândire. Hotărârile micilor comandanţi se vor lua în timpul execuţiei operaţiunei, când situaţiunile tactice de moment, impun hotărâri repezi şi din proprie iniţiativă.

Cum însă într'un viitor război, noi vom avea foarte multe operaţiuni de detaşamente izolate sau la aripi, cu spaţii destul de mari între ele, este imperios necesar ca orice ofiţer să fie pregătit pentru acest fel de operaţiuni şi deci o atare judecare de situaţie, pare a fi obligatorie pentru toţi cei cari vor fi însărcinaţi cu aceste comenzi.

Dacă la război, un Comandant nu va putea face o asemenea judecare de situaţie scrisă, ci numai mintal, aşternând pe hârtie numai concluziile şi hotărârile luate, faţă de situaţia tactică în care va fi pus, în timp de pace găsesc foarte necesar, ca în acest mod scolastic să se facă cât mai dese exerciţii de judecări de situaţii scrise, exercitând cu tot felul de analize şi căpătând o gimnastică atât de desvoltată a minţii, pentru ca să se poată în mod reflex, a se executa la război acel proces intelectual din care, fără prea mare greutate să rezulte hotărârea ce trebue să se ia pentru îndeplinirea misiunei.

Mareşalul Foch în calitate de profesor la Şcoala Superioară de Războiu din Paris a spus: „Realitatea câmpului de bătălie este ceeace nu se studiază; într'un mod simplu se face, ceeace se poate, pentru a aplica *ceeace se ştie*"; iar tot el spune mai departe: *„pentru a se putea puţin, trebue să se ştie mult şi bine"*.

I. Misiunea unităţei.

Orice unitate care este chemată a executa o operaţiune de război, primeşte dela unitatea superioară care ordonă acea operaţiune, o misiune bine detdeterminată.

Dacă se operează izolat, Comandantul care ordonă operaţiunea fixează misiunea unităţei, scopul ce urmăreşte şi liniile mari de execuţie pentru a fi în vederile operaţiunei de ansamblu a frontului, lăsând completă libertate de acţiune şi iniţiativă Comandantului unităţii în alegerea mijloacelor de execuţie.

Dacă se operează încadrat, Comandantul care ordonă operaţiunea, fixează în detaliu condiţiunile de execuţie prin ordine complete de operaţiuni pentru toate unităţile în subordine, fără a se călca bineînţeles, atribuţiunile ce revin fiecărui Comandant în subordine, în cadrul unităţei respective.

Partea esenţială pentru un Comandant de unitate este ca, din ordinul unităţei superioare să-şi fixeze în

mod precis misiunea unităţei sale, dacă eventual nu i s'a fixat şi să o extragă pe o hârtie separată pentru a nu o pierde niciodată din vedere, iar dacă i s'a fixat, să o sublinieze cât mai vizibil.

Se va citi şi reciti de nenumărate ori pentru a se imprima în mintea şi sufletul lui, *căci misiunea este farul luminos ce trebue să călăuzească pe Comandant pe tot timpul operaţiunei*, pentru îndeplinirea ei se iau toate dispoziţiunile de execuţie, iar pe timpul operaţiunei nu trebue părăsită nici un moment, orice ar surveni din partea inamicului.

Comandantul care nu se va abate o clipă dela misiunea lui, care cu cea mai mare înverşunare va concentra toate forţele lui pentru îndeplinirea ei, iar în timpul luptei cu cele mai mari sacrificii va tinde permanent la realizarea ei, va aduce adevăratul aport la succesul luptei sau bătăliei.

Misiunile unităţilor sunt fixate în vederea scopului final urmărit de Comandamentele superioare: *câştigarea luptei, câştigarea victoriei prin distrugerea adversarului.*

Numai din îndeplinirea întocmai şi cu cea mare sfinţenie a misiunei de către fiecare unitate în parte, se va putea ajunge la acest scop.

Toate eforturile trebuesc să fie concentrate pentru realizarea acestei misiuni; numai înţelegerea precisă a misiunei va putea duce la o asemenea concentrare de eforturi; numai conştiinţa îndeplinirei datoriei, va ţine pe un Comandant strâns legat de misiune şi numai îndeplinind întocmai misiunea, un Comandant şi-a făcut datoria.

Experienţa războaelor a dovedit, că mare parte din greşelile comise pe câmpul de luptă au fost din cauză că misiunea, sau a fost uitată, sau nu a fost bine înţeleasă; şi într'un caz şi într'altul, acţiunea întreprinsă a influenţat în rău acţiunea de ansamblu urmărită de Comandant.

Deci iată punctul de onoare pentru un Comandant:

„A înţelege bine misiunea ce i s'a încredinţat, a nu o pierde nici o clipă din vedere, a tinde cu toate sacrificiile la realizarea ei".

Pentru aceasta este necesar a analiza în primul rând misiunea unităţii ca fiind elementul cel mai important din cele ce compun situaţia tactică.

A înţelege bine misiunea înseamnă:

1. Comandantul unităţei să cunoască perfect cadrul tactic în care este pus să opereze, adică o perfectă orientare tactică, pentru a-şi da seama de rolul ce va avea unitatea în asamblul operaţiunilor.

2. A vedea obligaţiunile ce decurg pentru îndeplinirea misiunei, adică ce operaţiuni succesive trebuesc executate, impuse de îndeplinirea misiunei.

Un Comandant, pentru a-şi putea îndeplini în cele mai bune condiţiuni misiunea, trebuie să cunoască natura operaţiunei ce va executa fie în cadrul unităţei superioare dacă este încadrat, fie în legătură cu acţiunea de asamblu al unităţei de care a fost trimis, dacă este izolat.

El trebue să se întrebe în primul rând: *„Despre ce este vorba în acea operaţiune de războiu?"*

Este vorba de un marş într'o anumită direcţie? Sau de o siguranţă pe front sau pe flanc, sau de un atac ori apărare, de o exploatare a succesului ori retragere etc. şi numai după ce s'a fixat precis asupra naturei operaţiunei, se va întreba ce trebue să facă pentru executarea acelei operaţiuni adică, atitudinea ce trebue luată şi care sunt operaţiunile de detaliu ce trebuesc executate, impuse de misiune.

Din analiza celor de mai sus se trag anumite concluziuni cari vor intra în hotărârea ce se va lua de Comandant.

De exemplu (Schema Nr. 1): Detaşamentul X are misiunea să acopere concentrarea trupelor proprii în regiunea Y timp de 3 zile pe direcţia A. unde au fost semnalate forţe inamice.

Comandantul Detaşamentului analizează această misiune şi vede că este vorba de a face siguranţa, unor trupe ce trebue să se concentreze în linişte într'o regiune oarecare, timp de 3 zile pe direcţia A., deci o operaţiune pe cont propriu într'un timp destul de lung. (Acoperire).

Această misiune impune Comandantului o înaintare cât mai mult spre inamic, pentru a pune între inamic şi zona de concentrare a trupelor, un spaţiu cât mai mare şi apoi o luptă defensivă cu adversarul pe diferite poziţii succesive, pentru a-l întârzia cât mai mult şi a-l împiedeca de a turbura concentrarea trupelor timp de 3 zile.

Ca operaţiuni de detaliu această misiune comportă:

— o deplasare spre inamic cât mai mare (marş).
— ocuparea unei poziţii defensive (poziţia B.)
— o luptă pe această poziţie, apoi
— o luptă sau manevră în retragere pe alte două poziţii înapoi C. şi D., pentru a întârzia 3 zile înaintarea inamicului.

Acestea sunt concluziunile la cari trebue să ajungă Comandantul Detaşamentului din studiul misiunai ce i s'a încredinţat.

In ceeace priveşte modul de deplasare, care este poziţia defensivă ce o va ocupa şi care va fi forma manevrei ce va adopta, va rezulta din analiza celorlalte elemente ce compun situaţia tactică, adică, analiza situaţiei tactice a inamicului. trupelor amice şi terenului pe care se va desfăşura operaţiunea.

In rezumat, concluziunile trase din analiza misiunei ce se încredinţează unei unităţi se vor referi la:

1. Care este natura operaţiunei impusă de misiune şi deci însărcinarea unităţii în cadrul tactic de ansamblu: acoperirea unei concentrări, siguranţa unui flanc în atac sau apărare, detaşamentul înaintat, detaşament de legătură, unitate la un flanc descoperit, unitate încadrată la ambele flancuri, etc. etc.

2. Atitudinea ce va fi adoptată de unitate (a înainta spre inamic . . . . a ocupa şi apăra o poziţie . . . . a ataca sau a se retrage . . . . a manevra în retragere pentru a întârzia pe inamic, etc.)

3. A fixa anumite date precise în timp şi spaţiu, în strânsă legătură cu operaţiunea de ansamblu (a înainta 10 Km. spre inamic, a ocupa şi apăra o poziţie la. . . . atâtea ore, a ataca la ora . . . , a lupta sau manevra în retragere pe . . . . linii succesive, pentru a întârzia . . . . zile înaintarea inamicului, etc.), adică a se arăta categoric ce operaţiuni de detaliu impune misunea.

II. Situaţia tactică a inamicului.

Al doilea element al unei situaţii tactice în ordinea importanţei este *inamicul;* şi este inamicul pentru că el este primul factor component al războiului; este obiectivul esenţial urmărit prin luptă şi bătălie; este cauza provocătoare a războiului şi prin distrugerea lui se restabileşte din nou o stare de pace, o stare de linişte.

De modul cum va fi cunoscut acest inamic din punct de vedere al organizării, al încadrării, al dotării cu material de război, al doctrinei de război, al grupării forţelor, al intenţiunilor lui probabile, al posibilităţilor lui operative etc. etc., se va putea lua măsuri la timp din partea forţelor noastre pentru a fi totdeauna superior şi a-l învinge sau în cel mai rău caz a-i contracara la timp şi cu succes orice manevră a lui.

Deci acestui element trebue să i se dea toată atenţiunea şi situaţia lui trebue analizată cât mai amănunţit din toate punctele de vedere. Numai cunoaşterea cât mai precis a inamicului poate fi pentru un Comandant, isvorul cel mai limpede al unui plan de operaţiune care să ducă în mod sigur la izbândă.

Regulamentul Marilor Unităţi la art. 83 prevede: „Cunoaşterea inamicului este unul din factorii importanţi cari dau posibilitatea Comandantului să ajungă la concepţiuni juste şi să ia hotărâri corespunzătoare situaţiei.

Un Comandant va avea cu atât mai mult libertate de spirit pentru a concepe şi cu atât mai multă siguranţă pentru a lua hotărâri, cu cât va fi mai bine informat."

Prin urmare necunoaşterea adversarului din cauza lipsei de informaţiuni precise, poate conduce un Comandament la adoptarea unui plan greşit de operaţiuni care sau nu va putea fi executat, sau executându-se nu va aduce rezultatul dorit, sau poate fi fatal.

Exemplu: Planul manevrei pe linii interioare dela Flămânda a fost conceput fără a se şti că Armata IX-a Falkenhain în Ardeal este concentrată şi gata de operaţiuni.

Rezultatul a fost că, deşi planul era magistral conceput şi a realizat o completă surprindere pentru inamicul din Dobrogea, a trebuit să se renunţe la el din cauza situaţiei critice a armatei I-a şi II-a creiată de atacul Armatei a IX-a Germane.

Dacă acesta este adevărul, inamicul nu trebuie niciodată neglijat, el trebuie totdeauna căutat, cercetat, verificat prin toate mijloacele şi urmărit continu în toate manifestările lui.

Inamicul nu trebue considerat niciodată inferior nouă ; nu trebuie să i se atribue intenţiuni şi posibilităţi greşite şi nici nu trebuie să se excludă cu desăvârşire unele posibilităţi, căci se poate întâmpla ca el să execute tocmai ipoteza exclusă de noi şi realizând surprinderea, ne poate pune în imposibilitate de a ne mai îndeplini misiunea.

Analiza lui se va face cu foarte mari precauţiuni numai pe baza unor date concrete, controlate şi verificate de organe competinte iar operaţiunile lui posibile se vor analiza totdeauna cele mai grele pentru noi şi, până la distrugerea lui complectă, el nu va fi nici un moment neglijat sau considerat incapabil de a reacţiona.

Istoria războaelor spune că cel ce a neglijat pe adversar a pierdut victoria.

Exemplul cel mai bun şi cel mai recent ni-l dă războiul din 1914 dintre Germani şi Francezi.

După victoria de la Charleroi şi bătălia dela Frontieră, Comandamentul German crede Armata Franceză, demoralizată, bătută şi incapabilă de a mai putea suporta o mare bătălie. In consecinţă crede inutil a se mai lua anumite măsuri de precauţiune, de a se acoperi şi de a se păzi. Un singur lucru urmărea ; cu cea mai mare iuţeală să se arunce asupra adversarului spre a-l distruge complet. Situaţiunea nu a fost apreciată just ; ea nu a fost cea adevărată ci cea închipuită de Comandamentul German. Armata franceză în retragerea ordonată era aşa de puţin demoralizată, încât ea era capabilă, oricând, a se opri, şi a da adversarului cele mai teribile lovituri.

Astfel, Armata Von Kluk, care forma aripa dreaptă, învăluitoare a armatei germane, îmbătată de victoria de la frontieră, înaintează cu aproape 40 Km. zilnic spre Sud şi căutând învăluirea stângei franceze ignorează complet forţele franceze acoperite de câmpul retranşat al Parisului pe care-l lasă în dreapta ei acoperită numai de un Corp de Armată.

Armata Maunoury apare prin surprindere în dreapta Armatei Von Kluk şi o pune în mare pericol.

Von Kluk este nevoit a face faţă armatei Maunoury cu mare parte din forţele sale descoperind astfel stânga ei, fapt ce permite armatei Engleze să se oprească şi să treacă la atac şi cu ea împreună Armata Franceză dând : *BĂTĂLIA DELA MARNA*" unde sdrobind avântul german trece la contraofensivă şi obligă Armata Germană la retragere.*)

Victoria franceză de la Marna atrage declinul german şi mai târziu perderea războiului.

Iată unde a dus pe Comandamentul German neglijarea adversarului, nejudecarea justă a situaţiei isvorâtă din nerespectarea valoarei inamicului pe care-l avea în faţă.

---

*) Foch. le vainqueur.

Concepţia unui plan de luptă sau bătălie are la bază cunoaşterea cât mai bine a adversarului şi în raport cu el se va adopta o formă sau alta de războiu, un fel sau altul de a lupta.

Să vedem ce trebue să analizăm noi la inamic într'o situaţie tactică oarecare, pentru a fi în posesia datelor cât mai complete, pe baza cărora se va lua hotărârea cea mai bună.

Elementele cari trebuie să atragă în mod special atenţiunea unui Comandant sunt :

1. — Situaţia adversarului în timp şi spaţiu, dacă nu s'a luat contactul cu el, sau valoarea contactului luat de elementele noastre de siguranţă.
2. — Forţele ce are la dispoziţie şi frontul ce ocupă.
3. — Atitudinea lui, (intenţiuni probabile).
4. — Posibilităţile lui operative.
5. — Valoarea trupelor inamice (capacitatea de luptă)

Se va analiza fiecare din aceste elemente şi raportându-se la misiunea unităţii, se va trage concluzia dacă unitatea îşi va putea îndeplini misiunea în bune condiţiuni sau nu, sau dacă nu o va putea îndeplini de loc şi din aceste concluziuni va rezulta a doua serie de puncte ce intră în hotărârea Comandantului.

Analiza acestor elemente se va face pe baza informaţiunilor căpătate prin diferite mijloace de investigaţie (terestre şi aeriene) primite dela autoritatea superioară sau căpătate prin luptă în timpul luărei contactului.

1. — Situaţia în timp şi spaţiu a inamicului sau valoarea contactului luat.

Prin stabilirea situaţiei în timp şi spaţiu a inamicului, când încă nu s'a luat contactul cu el, se înţelege, a preciza unde se găseşte în momentul primirii misiunii, elementele cele mai înaintate ale inamicului şi unde se găseşte grosul, ce distanţă este de la aceste elemente până la obiectivul unităţei fixat prin misiune, încât timp

va parcurge inamicul această distanţă sau unde va fi zona probabliă a luărei contactului, dacă unitatea noastră nu a avut un obiectiv limitat (cazul unei lupte de întâlnire).

Atribuindu-se inamicului cele mai logice operaţiuni (de zi sau de noapte) care-i pot fi lui în avantaj şi raportate la misiunea unităţei şi situaţia ei în timp şi spaţiu, se va trage concluzia dacă se va putea îndeplini misiunea fără greutăţi din partea inamicului, iar în caz negativ, care sunt acele greutăţi şi cum se pot înlătura pentru a îndeplini cu orice preţ misiunea; sau găsindu-se zona probabilă a luărei contactului, care sunt măsurile cele mai bune de luat pentru a lua contactul cu el şi a avea tot timpul atât libertatea de a acţiona cât şi iniţiativa mişcărei înaintea lui.

Concluziile la cari trebuie să se ajungă din acest punct de vedere, se vor referi la:

— Natura operaţiunei în general (de zi sau de noapte).

— Urgenţa ei (ora plecărei) pentru a lua înainte inamicului, a avea iniţiativa mişcărei şi a apărea prin surprindere în altă parte de unde se aşteaptă el.

— Succesiunea diferitelor operaţiuni în ordinea lor de urgenţă dacă nu este timp suficient.

— Dispoziţiuni de siguranţă şi chiar pregătirea de luptă înainte de a intra în zona probabilă de luarea contactului pentru a nu fi surprins de inamic.

Prin valoarea contactului se înţelege a stabili în caz că inamicul este în defensivă, dacă ne găsim în faţa unei poziţii de avanposturi sau de rezistenţă, iar în caz că inamicul este în mişcare, dacă ne găsim în zona de acţiune a avangardei lui sau în faţa grosului, în caz că noi atacăm sau dacă ne atacă o avangardă, sau grosul inamic, în caz că ne apărăm.

Din analiza fiecărei din aceste situaţiuni, Comandantul trage concluziuni asupra dispoziţiunilor ce trebuie să ia pentru a se comporta ca atare şi a avea cele mai

bune şanse pentru îndeplinirea misiunei ce i s'a încredinţat.

De exemplu (Schema Nr. 2): Detaşamentul A. care a staţionat în timpul zilei în zona Y., primeşte la ora 20 misiunea de a ocupa o poziţie pe linia B... (12 Km.) şi a fi în măsură, cu începere de a doua zi ora 10, de a opri înaintarea unui inamic ce se găseşte în mişcare şi a ajuns la ora primirei misiunei, în regiunea C. (15 Km. de B.)

Din analiza situaţiei în timp şi spaţiu rezultă următoarele:

— Inamicul se găseşte la ora 20 la circa 15 Km. de obiectivul Detaşamentului A. şi este obosit după un marş din timpul zilei.

— Dacă va continua marşul pe timpul nopţei el va ajunge pe obiectivul Detaşamentului A. după 5 ore de marş fiind în măsură ca în zorii zilei, să poată primi lupta.

— Dacă va staţiona pe timpul nopţei şi va relua înaintarea a doua zi dimineaţa, va ajunge pe obiectivul Detaşamentului A. la ora 10.

— A continua imediat marşul după o etapă de marş din timpul zilei pentru ca a doua zi să dea o luptă, ar fi foarte greu, şi ar risca la pierderea luptei, trupa fiind prea obosită ; chiar dacă ar face acest lucru, el trebue să se odihnească cel puţin câteva ore [2—3], fapt ce va determina o întârziere apreciabilă.

— Foarte probabil e că va staţiona, dacă nu toată noaptea, cel puţin câteva ore sau cel mult prima jumătate şi va continua marşul în a doua jumătate a nopţii sau chiar a doua zi dimineaţa.

— Dacă Detaşamentul A. continuă a staţiona pe timpul nopţei şi se pune în marş a doua zi, va găsi probabil pe inamic pe obiectiv şi va fi nevoit a da lupta cu el pentru cucerirea lui, deci riscă a nu-şi putea îndeplini misiunea.

— Dacă va pleca în a doua jumătate a nopţii adică cam în acelaşi timp cu inamicul, este foarte proba-

bil ca în zorii zilei să dea lupta cu inamicul chiar pe obiectiv şi deci ar risca deasemenea să nu-şi poată îndeplini misiunea, neştiind de partea cui va fi succesul.

— Dacă este aşa, Comandantul Detaşamentului caută a-şi îndeplini misiunea fără aceste riscuri şi deci se hotărăşte a pleca cel mai târziu la ora 22, executând în linişte un marş de noapte timp de 4—5 ore pentru ca a doua zi dimineaţă să poată primi în condiţiuni superioare inamicului lupta şi deci cu mari şanse de a opri înaintarea lui.

— Fie că inamicul va pleca după 2—3 ore de repaus sau în a doua jumătate a nopţei, fie că va pleca a doua zi dimineaţa, el va găsi detaşamentul A. pe poziţie cu planul de foc organizat şi deci va trebui să atace în condiţiuni inferioare.

— In cazul luptei de întâlnire (Schema Nr. 3) atât detaşamentul A. cât şi inamicul neavând obiective limitate şi fiind nevoite a pleca a doua zi de dimineaţă, de exemplu: ora 5, Comandantul Detaşamentului A. ştie precis că după circa 2 1/2 ore de marş va lua contactul cu inamicul în regiunea Z..... şi deci el îşi va lua măsuri pregătitoare de luptă, articulându-şi dispozitivul de front şi în adâncime aşa fel ca în momentul luărei contactuluiel acţionând energic asupra avangardei inamicului să o respingă cât mai repede şi să poată ataca la nevoie grosul lui în condiţiuni superioare.

— In afară de acestea, cunoscând situaţia inamicului în timp şi în spaţiu, Comandantul Detaşamentului are latitudinea de a-şi alege ora de plecare în raport cu distanţa ce va avea de parcurs până la zona (terenul) pe care ar avea să dea bătălia în avantajul lui.

— Toate cele arătate mai sus ar cădea dacă Comand. Detaşamentului nu ar stabili după datele ce le are situaţia în timp şi spaţiu a adversarului şi deci misiunea nu ar putea fi îndeplinită sau dacă s'ar îndeplini, s'ar îndeplini cu mari sacrificii.

2. Forţele şi frontul ce ocupă.

Necesitatea cunoaşterii forţelor de care dispune inamicul este aşa de evidentă încât nu are nevoie de nici o demonstraţie.

Din cunoaşterea acestor forţe se poate căpăta noţiunea de superioritate sau inferioritate şi deci se poate adopta o atitudine defensivă sau ofensivă, influenţând destul de apreciabil şi asupra moralului unui Comandant şi al unităţei sale.

O informaţiune precisă că inamicul are forţe superioare sau inferioare, influenţează radical proectul de luptă conceput pentru îndeplinirea misiunei.

Faţă de un inamic superior trebuie adoptat, o anumită atitudine fie defensivă până la stabilirea echilibrului şi a obţinerei superiorităţei şi apoi a trece la ofensivă, fie defensivă pe o porţiune de front combinată cu o acţiune ofensivă pe o altă porţiune de front şi în acest caz trebuie făcut apel la anumite combinaţiuni de manevră încât pe una din acele părţi să se obţină neapărat o superioritate de mijloace asupra inamicului (Principiul Economiei Forţelor).

Când avem însă o superioritate marcantă asupra inamicului, planul conceput pentru îndeplinirea misiunei, în atitudinea ofensivă sau defensivă adoptată, realizează în mod sigur succesul.

Trebuie însă ţinut seama de un inamic care ar avea calităţi manevriere superioare şi care ar fi capabil la un moment dat pe un anumit punct, să obţină o superioritate parţială deşi în general el este inferior; faţă de mijloacele de investigaţie aceasta va fi însă foarte greu de realizat în bătălia modernă.

După ce se poate deduce forţele inamicului înainte de luarea contactului?. Ele se pot deduce după informaţiunile ce se capătă prin mijloacele de investigaţie terestre şi aeriene relative la:

— numărul coloanelor ce înaintează, lungimea şi compunerea lor;

— numărul unităţilor identificate, iar după luarea contactului, după frontul de luptă ce-l ocupă;

— după numărul unităţilor din cari fac parte prizonierii luaţi;

— după puterea focului Infanteriei şi Art. etc.

In adevăr, dacă aviaţia ne aduce ştirea că o coloană compusă din Infanterie şi Artilerie lungă de circa 4 Km. înaintează..... înseamnă că nu poate fi altceva decât un Detaşament tare de circa 2 Batalioane Infanterie şi un Divizion Artilerie a 3 baterii, sau 3 Batalioane infanterie şi un Divizion artilerie a 2 Baterii, deoarece un Batalion Infanterie are o lungime de 1 Km. iar un Divizion Artilerie a 3 Baterii 1.800 m.

O coloană compusă numai din Infanterie lungă de 4.000 m. nu poate fi decât un Regiment Infanterie.

O coloană Infanterie şi Artilerie lungă de circa 6000 m. nu poate fi decât un Regiment Infanterie (4.000 m.) şi 1 Divizion Artilerie (1.800 m). a 3 baterii.

Două coloane din toate armele pe două direcţiuni, una lungă de circa 9 Km. şi alta lungă de circa 16 Km. nu poate fi altceva decât o Divizie care înaintează pe 2 coloane: o coloană secundară de 9 Km. (1 Regiment Infanterie + 1Regiment Artilerie pe 2 Divizioane + ceva Pioneri) şi o coloană principală de 16 Km (restul trupelor combatante).

După luarea contactului forţa inamicului se deduce din raportul ce există între frontul de acţiune şi efectivele ce trebue să-l ocupe cunoscându-se capacitatea operativă a fiecărei unităţi.

In adevăr, dacă în ofensivă inamicul va avea pe un front de circa 4 Km. 2—3 Batalioane înseamnă, că ele acoperă înaintarea unei Divizii ştiind că un Batalion în timpul apropierei poate acoperi 1—2 Km. de front.

Dacă inamicul care atacă ocupă un front de circa 1.500 m. înseamnă că are cel puţin 2 Batalioane ştiind că un Batalion nu poate să atace în bune condiţiuni decât pe un front de 700 m.

Dacă inamicul care apără o poziţie ocupă un front de circa 6 Km. înseamnă că nu poate fi decât o Divizie cu cel mult 5 Batalioane în linia I-a la 150 m. interval, întrucât un Batalion nu poate apăra în bune condiţiuni decât un front de 1000 m.

Orice dosaj de forţe mai mare pe fronturile arătate mai sus înseamnă forţe superioare cu o capacitate de luptă — atac şi apărare — superioară şi invers, orice întindere de front mai mare pentru aceleaşi unităţi, înseamnă forţe inferioare cu o capacitate de luptă mică.

Aceste concluziuni se pot trage şi după cantitatea de foc primită pe un anumit front adică dacă pe un front de 1 Km. atât în atac cât şi în apărare este un foc continu de Infanterie şi Artilerie, înseamnă că acolo se găseşte cel puţin un Batalion sprijinit de cel puţin un Divizion Artilerie deci front tare, capacitate de luptă mare; dacă pe acelaş front se găsesc lacune în planul de foc al inamicului, înseamnă că un Batalion depăşeşte acest front deci front slab, capacitate de luptă mică.

Aceste concluziuni trase asupra forţelor inamicului şi a capacităţei lui de luptă trebuie să lămurească pe Comandantul unităţei dacă inamicul este superior sau nu şi ca atare cu forţele ce le are îşi va putea îndeplini misiunea şi în ce anume condiţiuni.

3. Atitudinea inamicului.

După ce s'a stabilit situaţia în timp şi spaţiu a inamicului şi după ce s'a fixat forţele şi frontul lui, trebuie văzut care sunt intenţiunile lui probabile, deci cum îşi va manifesta voinţa şi ce atitudine va lua.

Pentru aceasta se va urmări întreaga activitate a inamicului în diferite manifestări ale lui, fie pe front, fie în spatele frontului.

O activitate întinsă de aviaţie, o circulaţie activă în direcţia frontului, transporturi de trupe cu automobile dela o parte la alta a frontului, sau în direcţia frontului demască intenţiunea lui ofensivă, dând indicii precise

chiar asupra felului manevrei ce concepe: atac frontal cu efort în direcţia....., sau manevră asupra unui flanc etc.

O organizare intensă a terenului pe anumite linii, amplasamente de Artilerie, Depozite de Muniţiuni şi suzistenţe etc., demască atitudinea lui momentană de a se opri şi a se apăra pe anumite poziţii.

Deasemenea o slăbire a focului pe front, o circulaţie cu căruţe şi automobile în sens invers frontului, evacuări de materiale, spitale, gări, etc., demască intenţiunea lui de a se retrage pe o altă poziţie sau într'o anumită direcţie.

Toate informaţiunile căpătate fie prin mijloacele de investigaţie terestre şi aeriene, fi prin luptă de trupele aflate în contact, vor fi adunate, verificate şi studiate cu cea mai mare atenţiune, stabilindu-se care este expresiunea momentană a voinţei adversarului ce-l avem în faţă: se mişcă sau staţionează, înaintează sau aşteaptă, atacă, se apără, sau se retrage.

Această expresiune momentană a voinţei inamicului ne dă atitudinea ofenisvă sau defensivă pe care o adoptă la un moment dat şi care pentru noi este foarte importantă pentru atitudinea şi măsurile luate în vederea îndeplinirei misiunei.

Dacă inamicul are o atitudine ofensivă şi înaintează energic, înseamnă că are noţiunea de superioritate asupra noastră, ne va ataca cu toată vigoarea şi pentru aceasta trebuesc luate o serie de măsuri spre a nu fi surprinşi, spre a primi lupta în condiţiuni cât mai avantagioase, în scop de a-i opri înaintarea, a-i cauza pierderi, a-l demoraliza şi apoi stabilind echilibrul de forţe, a-l ţine pe loc timpul necesar sau obţinând superioritatea a-l contraataca şi respinge.

Dacă inamicui are o atitudine defensivă, înseamnă că, având noţiunea de inferioritate faţă de noi s'a oprit la teren s'a organizat şi aşteaptă gata a primi o luptă in apărare cu toate forţele. Pentru ca inamicul să poată fi bătut şi misiunea îndeplinită trebuie să se cunoască în perfecte condiţiuni frontul şi poziţia inamicului, să se i-a strâns contactul cu ia şi să se atace cu toată energia în baza unui plan de manevră bine conceput de Comandant.

Şi într'un caz şi în altul, concluziile trase asupra atitudinei ce adoptă inamicul faţă de misiunea ce are de îndeplinit unitatea, obligă pe Comandantul de unitate a-şi concepe planul de bătălie sau de luptă — defensivă sau ofensivă — a-şi fixa planul de manevră pe care-l va executa, fie în apărare fie în atac.

Atitudinea adoptată de inamic la un moment dat poate subordona voinţei lui pentru acea situaţie unitatea noastră, o poate obliga deci la o atitudine contrarie lui, ducând totuşi prin măsurile luate la timp, la îndeplinirea misiunei unităţei.

De exemplu (Schema Nr. 4): Detaşamentul A., are misiunea a ocupa şi apăra ociectivul B. Inamicul cu atitudine ofensivă a ocupat obiectivul B. şi înaintează energic spre obiectivul A. Comandantul Detaşamentului A. analizând această atitudine a lui, se hotăreşte a se opri pe o altă poziţie mai înapoi C., adoptând deci momentan o atitudine defensivă, contrară inamicului, primeşte lupta în condiţiuni superioare, sdrobeşte atacul inamic, îi cauzează mari pierderi morale şi materiale şi trecând la contraatac îşi reia atitudinea lui ofensivă obligând pe inamic a se retrage in dezordine îndeplininduşi astfel misiunea de a ocupa obiectivul B.

Inamicul însă ocupând mai înainte obiectivul B. al Detaşamentului, se opreşte adoptând momentan o atitudine defensivă (Schema Nr. 5).

Detaşamentul A., văzând aceasta capătă noţiunea de superioritate numerică asupra inamicului şi cu moralul ridicat, concepe un plan de manevră asupra lui şi îl atacă cu toate mijloacele pentru a-şi îndeplini misiunea, combinând de exemplu, un atac de front cu o întoarcere a flancului stâng.

4. Posibilităţile operative.

Nu este de ajuns a se trage concluziuni asupra situaţiei inamicului în timp şi spaţiu sau asupra valoarei ce are contactul luat, asupra forţelor ce are şi asupra intenţiunilor lui probabile (atitudinei), pentru ca Comandantul unităţei să fie identificat asupra situaţiei tactice a inamicului ce-l are în faţă.

Ceiace este mai important în analizarea inamicului este să vedem cum îşi va putea el întrebuinţa în cele mai bune condiţiuni forţele de care dispune, de la distanţa la care se găseşte sau în situaţia aflată după verificarea contactului, în cadrul atitudinei pe care a adoptat'o; cu alte cuvinte să vedem în situaţia dată care sunt posibilităţile lui operative asupra unităţei noastre.

Analizând tot ceiace va putea face inamicul, vom putea lua cele mai bune dispoziţiuni pentru a contracara orice manevră a lui dacă este ofensivă, vom putea concepe o manevră asupra lui pentru a respecta principiul *„dela tare la slab"*, dacă este în apărare.

Se va vedea ceeace poate face inamicul, numai trecând de partea lui, trăind situaţia lui şi, în cadrul atitudinei ce a adoptat, cu forţele ce le are la dispoziţie să se conceapă diferite planuri de manevră cari le-ar putea executa asupra noastră.

Inamicul fiind liber să facă orice, se va analiza cât mai multe posibilităţi ale lui; apoi procedându-se prin eliminarea celor mai puţin posibile, adică neatribuindu-i posibilităţi greşite sau cu puţine rezultate, să se rămână numai la acele posibilităţi pe care inamicul executându-le i-ar aduce maximum de profit sau un rezultat decisiv.

Faţă de toate posibilităţile cele mai probabile ale inamicului, Comandantul Unităţei va putea lua cele mai bune măsuri pentru a anihila, dacă nu complect, cel puţin în parte, rezultatele ce le urmăreşte pentru a-şi putea îndeplini în bune condiţiuni misiunea ce are.

Elementele ce stau la baza analizei acestor posibilităţi sunt:

a) dispozitivul forţelor lui;
b) distanţa la care se găseşte inamicul;
c) terenul pe care operează.

Din modul cum inamicul şi-a depus forţele fie pentru marş, fie pentru luptă, ce poate face el, adică unde îşi va dirija grosul forţelor lui pentru a întreprinde o acţiune importantă.

Dispozitivul trupelor realizează totdeauna manevra concepută de Comandant.

El materializează pe teren dozajul de foc şi forţe dorit de Comandant pentru realizarea concepţiei lui.

Acest dispozitiv divulgat, întreaga manevră proectată va fi contracarată. Pentru aceasta inamicul va ascunde cât va putea mai mult, fie prin camuflaj, fie la adăpostul nopţei, dispozitivul forţelor lui.

Deşi greu de aflat acest dispozitiv, va fi urmărit totuşi, cu cea mai mare atenţiune, fie pentru a-l afla precis, fie a-l deduce cu o cât mai mare aproximaţie, pentru ca apoi să se deducă cu o cât mai mare preciziune ce va putea face inamicul, care va fi efortul lui principal.

Dacă inamicul are de parcurs o distanţă mai mare până la zona luărei contactului sau până la obiectivul ce-l va ataca, el dispune de timp suficient pentru a-şi concepe planul său de manevră şi de spaţiu destul de mare, pentru a-şi desfăşura forţele în vederea planului conceput fără prea mare pierdere de vreme, în detrimentul iniţiativei mişcărei şi a operaţiunei întregi şi deci a subordonărei unităţei noastre, vointei lui.

Acest spaţiu oferă Comandantului inamic avantajul de a modifica la nevoe planul iniţial conceput fără mari greutăţi în urma nouilor informaţiuni culese prin lupta elementelor de siguranţă în faza luărei contactului.

Dacă distanţa între noi şi inamic este mică, el va fi nevoit sau să ia măsuri pripite şi deci nu din cele mai bune, sau trebue să renunţe la o anumită operaţiune pentru un timp de..... în care timp, noi putem lua în

liniște măsurile necesare, subordonându-se singur voinței noastre.

In concluzie, un spațiu mare oferă mai multe posibilități operative și invers.

In fine elementul esențial de care trebuie să se țină socoteală în analiza posibilităților inamicului este terenul pe care operează și care, după cum se va vedea mai jos, impune anumite servituți operațiunilor.

El se va analiza și la inamic întocmai cum se va vedea la Capitolul respectiv și se va trage concluziunile cele mai logice asupra valoarei tactice a terenului în cadrul operațiunilor posibile, asupra avantajelor sau desavantajelor ce le prezintă pentru acele operațiuni și deci ce va putea face inamicul în cele mai bune condițiuni pentru el, din acest punct de vedere.

De exemplu: (Schema Nr. 6): Detașamentul A, asigură flancul unei Divizii X. în care scop a ocupat o poziție defensivă pe linia B. pentru a opri înaintarea unei Divizii inamice din direcția C. ce intenționează probabil a ataca flancul stâng al Diviziei X.

Inamicul superior ca forțe la o distanță de circa 8—9 Km. informat de prezența Detașamentului A. și asupra intențiunei lui defensive ce are, vine la luarea contactului pe două coloane cu coloana principală asupra flancului exterior (stâng) al Detașamentului.

Ce poate face acest inamic superior ca forță aflat la 8—9 Km., și cu intențiunea probabilă de a manevra flancul Diviziei?

Trecând de partea lui și analizând operațiunile ce va putea întreprinde, vedem că are următoarele posibilități operative:

a) Din dispozitivul inițial al inamicului cu coloana principală spre flancul exterior al Detașamentului, rezultă că el va putea fixa de front Detașamentul cu minimum de forțe, manevrând flancul exterior cu grosul, după care va merge cu totalitatea forțelor la misiune (a ataca flancul Diviziei X.)

b) Dar inamicul își va putea schimba dispozitivul în timpul luărei contactului și va putea ataca cu grosul flancul interior (drept) al Detașamentului în scop de a-l rupe de Divizie și a-l arunca în direcția opusă trupelor proprii, după care mascându-l cu minimum de forțe să meargă apoi cu majoritatea forțelor la misiune.

c) Inamicul însă va mai putea ataca de front Detașamentul cu manevrarea ambelor flancuri pentru a-l fixa la teren și prinde într'un clește, după care să meargă la misiunea lui, fie cu totalitatea forțelor, fie cu majoritatea lor.

d) O ultimă posibilitate a inamicului ar mai fi să atace de front Detașamentul A. cu toate forțele pentru a-l respinge și apoi să-și îndeplinească misiunea ce are.

Analizând terenul pe care va opera inamicul vedem:

— Stânga Detașamentului A. sprijinită pe un râu care curge în direcția de înaintare a inamicului greu de trecut pentru inamicul ce ar căuta să manevreze flancul exterior al Detașamentului, în plus o pădure înapoia flancului ar opri ușor o înaintare a lui pe la stânga Detașamentului.

— O pădure în fața flancului interior al Detașamentului A. poate acoperi adunarea trupelor inamice în vederea atacului.

— Intre Detașamentul A. și flancul Diviziei ce acoperă este o culme de deal ce se întinde spre spatele detașamentului și care ușurează un efort principal al inamicului în această parte.

— Detașamentul A., ocupă poziția pe un deal perpendicular pe direcția de înaintare a inamicului și deci e foarte ușor de apărat contra unui atac de front.

— A ataca Detașamentul A. de front cu toate mijloacele este exclus deoarece poziția fiind foarte tare, va fi aproape imposibil de cucerit, iar dacă se va cuceri, sacrificiile făcute întrec cu mult rezultatele obținute; afară de aceasta inamicul aflând că aici este un Detașament izolat îi va căuta flancurile și manevra, iar nu va executa un atac frontal.

— A ataca de front cu învăluirea ambelor flancuri este deasemenea aproape exclus deoarece necesită forţe cu mult superioare pentru atac, este o manevră prea grea şi cere timp mult, învăluirea flancului exterior greu de realizat din cauza râului R. şi pădurei D. pe care se sprijină; în afară de aceasta, nu este misiunea inamicului de a-şi pierde tot timpul cu distrugerea acestui Detaşament ci rezolvând cât mai repede noul problem ce i s'a pus de Detaşamentul A. să se ducă la atacul flancului Div. X.

— A fixa de front şi a învălui cu grosul forţelor flancul exterior al Detaşamentului este mai probabil întrucât, respingând Detaşamentul A., duce totalitatea forţelor direct la îndeplinirea misiunei; terenul însă îngreuiază această operaţiune întrucât are de trecut un râu un obstacol pe care cu mare greutate îl va putea trece, apoi se va izbi de o pădure destul de mare pe care va trebui să o manevreze; deci pierde multă vreme cu trecerea obstacolului şi manevrărei pădurei şi face prea mari sacrificii; ba chiar va risca să nu-şi poată îndeplini misiunea.

— A fixa de front şi a ataca cu grosul forţelor flancul interior al Detaşamentului A., pare ca cea mai probabilă operaţiune ce va putea face inamicul deoarece un asemenea atac rupe Detaşamentul A. de grosul forţelor proprii şi-l aruncă în râul ce-l are în stânga sau îl forţează la o retragere repede, după care atacul se va dirija cu majoritatea forţelor sau chiar cu totalitatea lor la misiunea ce are. (Schema Nr. 6).

Afară de aceasta terenul impune această operaţiune întrucât:

— flancul stâng al Detaşamentului A. sprijinit pe un obstacol şi o pădure este tare, deci greu de atacat, greu de manevrat;

— frontul poziţiei Detaşamentului A. deasemenea foarte tare şi nu se poate lua în piept;

— flancul drept al Detaşamentului este slab, uşor de atacat, şi un efort principal aci se poate desfăşura în

bune condiţiuni dealungul culmei de deal ce se prelungeşte chiar în direcţia atacului în plus;

— pădurea din faţa flancului interior, uşurează adunarea grosului îu această parte.

In concluzie, deşi dispozitivul iniţial al inamicului, cu o coloană principală la flancul exterior realiza foarte bine învăluirea flancului Diviziei amice, totuşi, apărând în calea lui Detaşamentul A. un nou problem i se pune şi pentru a-l rezolva, este nevoit a-şi concepe un nou plan de manevră în raport cu situaţia în timp şi spaţiu a Detaşamentului A., cu forţele lui, cu atitudinea lui defensivă şi cu terenul pe care operează.

Toate acestea îl va obliga a schimba poate chiar pe timpul luărei contactului, dispzitivul său deplasând grosul către flancul interior unde va trebui să exercite acţiunea principală.

Timp şi spaţiu are suficient pentru a face acest lucru, iar terenul favorizează mult această operaţiune.

Comandantul Detaşamentului A. trecând apoi de partea Detaşamentului său, după ce a analizat aceste posibilităţi ale inamicului, analizează măsurile ce trebue să le ia pentru fiecare posibilitate în parte pentru a dejuca planul inamicului şi a-şi îndeplini misiunea ce are de a asigura flancul Diviziei X.

Dacă cea mai probabilă operaţiune a inamicului este de a ataca cu grosul său flancul interior deci cea mai grea situaţie pentru apărare va fi aceasta, Detaşamentul trebuie să fie în măsură să facă faţă acestei posibilităţi cu majoritatea forţelor pentru a nu fi rupt de forţele proprii, deci Detaşamentul trebue să fie tare în această parte gravitând cu grosul către flancul interior; atacul inamic se va izbi de rezervele Detaşamentului şi dacă nu va fi sdrobit, va fi cel puţin mult timp întârziat.

Dacă inamical va dirija acţiunea lui principală, asupra flancului exterior, terenul dă posibilitatea forţelor dela acel flanc de a întârzia trecerea inamicului peste obstacol până ce rezerva Detaşamentului dela celălalt

flanc va putea reacţiona, chiar ofensiv, pentru apărarea acestui obstacol.

In caz că inamicul va ataca numai de front, el va alege cea mai favorabilă soluţie pentru Detaşamentul A., care prin tăria naturală a poziţiei şi printr'un plan de foc bine organizat, va interzice în mod sigur înaintarea inamicului.

In caz că inamicul va ataca de front cu învăluirea ambelor flancuri, el îşi va împărţi forţele la trei acţiuni de opotrivă aproape de importante; el nu va avea forţe mult superioare la nici una din aceste acţiuni şi Detaşamentul fiind tare de front şi în flancul exterior prin natura terenului şi tare la flancul interior prin dozajul mare de forţe, acţiunea inamicului va fi uşor paralizată.

In concluzie generală, din analiza posibilităţilor operative ale inamicului a rezultat, planul de apărare al Detaşamentului A., adică modul cum va reacţiona contra inamicului ce-l va ataca în caz de aplicarea oricărei posibilităţi de mai sus, precum şi dispozitivul forţelor care să corespundă în bune condiţiuni în primul rând la cea mai probabilă posibilitate operativă, apoi la oricare din celelalte posibilităţi ce are inamicul realizând ideia de apărare (concepţia) pentru a contracara ideea de manevră a atacului şi a atinge scopul operaţiunei.

5. Valoarea trupelor.

Din ceeia ce se poate şti, se va vedea dacă inamicul este obosit sau nu, a mai fost sau nu în alte lupte, este sau nu bine hrănit, bine îmbrăcat etc., cu alte cuvinte se va vedea dacă inamicul este cu moralul ridicat sau scăzut trăgându-se concluzia asupra valorei morale a lui, asupra valorei lui combativă.

Un adversar cu moralul ridicat, va înainta repede, va ataca energic, va persista continu în obţinerea succesului; în apărare va rezista totdeauna până la ultimul om; şi din potrivă, când inamicul va fi flămând, obosit şi desgustat de luptă.

Toate acestea se vor deduce din informaţiunile căpătate prin mijloace proprii de informaţii — trupe şi organe speciale de informaţii, — dela Comandamentul superior, dela prizonieri, refugiaţi etc. dela tot ceeace constitue o sursă informativă.

III. Situaţia tactică a trupelor proprii.

Terminând cu misiunea unităţei şi situaţia inamicului trecem de partea trupelor proprii, al 3-lea element component al unei situaţiuni tactice analizând :

1. Situaţia în timp şi spaţiu a unităţii faţă de restul forţelor şi corelaţia dintre ea şi misiune.
2. Mijloacele de acţiune la dispoziţie (forţe şi capacitate operativă) şi corelaţia dintre ele şi misiune.
3. Situaţia unităţii faţă de vecini (dacă este încadrată sau în legătură).
4. Valoarea trupelor.

Se analizează fiecare din punctele arătate mai sus, se compară cu cele ştiute dela inamic şi se trage concluzia dacă unitatea îşi poate îndeplini sau nu misiunea.

1. Situaţia în timp şi spaţiu.

Stabilirea situaţiei unităţei în timp şi spaţiu se face după cum am arătat la inamic la Capitolul II punctul 1; în caz când mijloacele sunt împrăştiate pe o zonă oarecare în momentul primirei misiunei se va vedea care sunt măsurile de luat mai întâi pentru întrunirea lor într'un anumit loc, şi apoi se va vedea, faţă de timpul şi spaţiul ce-l are la dispoziţie, dacă se poate executa misiunea aşa cum s'a ordonat.

Spaţiul şi timpul material acordat de autoritatea superioară asigură sau nu îndeplinirea misiunei? Şi tocmai acest lucru trebuie analizat de Comandantul unităţei, adică dacă faţă de situaţia momentană a mijloacelor şi de spaţiul ce trebuie să-l parcurgă, dacă este vorba de

mişcare, sau a manevra, dacă este vorba de luptă, se poate îndeplini în bune condiţiuni misiunea în limita timpului acordat.

In caz că nu se poate, se va recurge la măsuri cât mai urgente şi expeditive, făcându-se toate eforturile posibile pentru realizarea ei.

Dacă, cu toate aceste măsuri, inamicul având iniţiativa mişcărei, a restrâns spaţiul şi timpul necesar unităţei pentru îndeplinirea misiunei, se va recurge la ultimul mijloc *„lupta"*, prin care va căuta a o realiza cu orice preţ.

Deci autoritatea superioară trebuie să asigure timpul şi spaţiul necesar unităţilor însărcinate, a executa anumite operaţiuni; iar în caz când operaţiunile s'au precipitat, Comandantul unităţei respective este obligat ca prin mijloace şi măsuri proprii să-şi asigure spaţiul şi timpul necesar îndeplinirei misiunei, ca fiind factorii esenţiali ai siguranţei, manevrei şi luptei.

Comparând situaţia în timp şi spaţiu a unităţei cu acea a inamicului se va trage concluzia asupra greutăţei sau uşurinţei îndeplinirei misiunei.

2. Mijloace de acţiune.

Comandantul unităţei analizează mijloacele pe care le are la dispoziţie şi capacitatea lor operativă pentru a vedea de ce dispune şi ce poate face pentru îndeplinirea misiunei.

In primul rând vede dacă dispune numai de mijloace organice ale unităţei respective sau mai dispune şi de mijloace suplimentare date ca întărire de unitatea superioară.

Totalul mijloacelor se va socoti totdeauna în batalioane de infanterie, escadroane de cavalerie, baterii de artilerie, compănii pionieri şi escadrile de aviaţie.

Se face apoi raportul dintre aceste mijloace şi frontul pe care va trebui să opereze unitatea ţinând socoteală de capacitatea operativă a tuturor unităţilor componente şi se trage concluzia că în timpul şi spaţiul acordat, se poate sau nu îndeplini misiunea având sau nu mijloace suficiente.

In stabilirea capacităţei operative se va lua de bază posibilităţile tactice rezultate din capacitatea de foc a armamentului cu care este dotată fiecare unitate, care sunt prevăzute în Memoratorul General Militar al M. St. M. şi care în linii generale sunt:

a) Batalionul de Infanterie.

— Batalionul de Infanterie în avangardă pe timpul preliminărilor luptei ofensive nu poate să acţioneze în bune condiţiuni pe un front mai mare de 2 Km.; dacă, totuşi, zona va fi mai mare, el nu este nevoit a se întinde pe tot acest spaţiu ci va înainta cu grosul forţelor pe direcţiunea dată, pe un front ce corespunde capacităţei lui operative, iar restul frontului îl va acoperi prin flancgarde de legătură.

— In acoperire ~~pe front larg~~ — Batalionul poate acoperi până la 7—8 Km.

— In atac nu poate acţiona pe un front mai mare de 700 m.

— In apărare nu poate ocupa şi apăra în bune condiţiuni un front mai mare de 1000 m.

— Orice mărire de front peste aceste date, contribue la scăderea capacităţei operative a Batalionului şi invers orice dozaj mai mare cu mijloace suplimentare pe aceste fronturi măreşte capacităţile operative.

— In apărare pe front larg, Bat 1 Km în zonele active şi 3-4 Km în zonele cu defensivă elastică.

b) Escadronul de Cavalerie.

— In detaşament de descoperire poate îmbrăţişa un front de circa 6 Km. întărit sau nu cu mijloace suplimentare.

— In atac poate acţiona pe un front de 2—400 m.

— In apărare poate ocupa şi apăra un front de 5—700 m.

c) **Bateria de Artilerie.**

In raport cu materialul cu care este dotată (tun sau obuzier) bateria poate acţiona în general :

— In trageri de neutralizare asupra unei suprafeţe de circa 3—5 Ha.

— In trageri de hărţuială 4—7 Ha.

— In trageri de interdicţie maximum 7—5 obiective,

— In baraj rulant pe front de 120—180 m.

— In trageri de oprire un front de 300—500 m.

— In curăţire un front de 200 m.

— In orbire cu obuze fumigene un front de 200—300 m.

— In gazare pe o suprafaţă de 0,3—0,6 Ha.

— In infectare cu Yperită (condiţiuni favorabile] o suprafaţă de 12—21 Ha. pe oră.

d) **Compania de Pionieri** fiind dotată cu unelte mari de săpat, unelte pentru tăiat şi distrus precum şi cu o cantitate de 520 Kgr. explozibil, ea poate fi capabilă a îndeplini orice misiune ce revine geniului de : stabilirea, refacere, întrebuinţarea şi distrugerea căilor de comunicaţie şi lucrări de artă, lucrări de organizarea terenului şi la nevoie ia parte chiar la luptă ca o unitate de Infanterie.

e) **In principiu Marea Unitate,** care are în organizarea ei mijloace aeronautice, nu dă la dispoziţia unităţilor în subordine şi nici la cele ce lucrează izolat, unităţi de aeronautică.

Asemenea unităţi se întrebuinţează de Comandantul M. U. fixând la nevoie anumite misiuni pentru unităţile în subordine izolate sau încadrate.

Se compară apoi toate aceste mijloace cu forţele şi mijloacele inamicului şi se trage concluzia asupra superiorităţei sau inferiorităţei de forţe şi deci asupra condiţiunilor în care se va îndeplini misiunea.

Dacă din comparaţia făcută se trage concluzia că unitatea are mijloace superioare, misiunea se poate în-

deplini, fie în ofensivă fie în defensivă în bune condiţiuni; dacă însă se trage concluzia că mijloacele sunt inferioare, atunci Comandantul unităţei pentru a-şi putea îndeplini misiunea trebuie să caute a recurge la alte elemente ca : teren, manevră etc. pentru a obţine un echilibru de forţe, sau chiar o superioritate pe o porţiune de teren.

Misiunea unităţei este strâns legată de mijloacele ce le are la dispoziţie. Nu se poate da misiuni grele de executat, la distanţe prea mari faţă de un inamic mult superior, neputându-se executa, ba chiar riscând a pierde acea unitate fără folos. In raport cu numărul mijloacelor ce are şi cu capacitatea lor operativă, îşi fixează şi misiunea. Dacă însă nu se dispune de prea multe unităţi şi totuşi trebue executată o misiune destul de grea de o unitate, acea unitate trebuie întărită cu mijloace suplimentare.

Exemplu: Divizia A. trimete un batalion la circa 15 Km. cu misiunea de a întârzia înaintarea unui inamic tare de circa 3 batalioane pe o anumită direcţiune. Acest batalion nu-şi va putea îndeplini misiunea, neavând mijloace suficiente; capacitatea operativă a acestui batalion e mult inferioară inamicului, care uşor va apare prin surprindere în faţa lui, îl va acroşa la teren cu minimum de forţe, după care îl va manevra şi obliga imediat, fie la o retragere, fie la o capitulare.

Pentru a-şi putea îndeplini această misiune se va întări cu elemente din celelalte arme luptătoare (Cavalerie, Artilerie şi Pioneri) şi atunci având toate elementele necesare de informaţie şi luptă, poate întârzia înaintarea inamicului de tăria arătată mai sus, căci:

— Cavaleria va lua contactul cu inamicul dela distanţă mare 5—6 Km. şi hărţuindu-l pe un front de 6 Km., îl va întârzia şi va informa la timp pe Comandantul Detaşamentului asupra forţelor lui şi direcţiunea lui de înaintare, evitând surprinderea.

— Artileria va deschide focul dela distanţă mare desfăşurând pe adversar pe un front destul de întins, provocându-i pierderi şi întârziindu-i înaintarea.

— Infanteria va lupta cu mijloacele ei pe front larg până la o anumită distanţă forţând pe inamic a lua dispoziţiuni pentru atac.

— Pionierii va executa anumite distrugeri pe şosele, obstacole etc.

Toate acestea cauzează inamicului mari pierderi materiale şi morale, oboseală, pierdere de timp etc. Detaşamentul astfel constituit, repetând operaţiunea de mai sus pe mai multe linii succesive, va putea întârzia inamicul atât timp cât s'a ordonat, deci cu mijloacele ce are îşi va putea îndeplini misiunea în bune condiţiuni.

3. Situaţia unităţei faţă de vecini.

Dacă unitatea este încadrată sau numai în legătură cu alte unităţi la un flanc sau la ambele, se va analiza situaţia momentană a acelor unităţi şi se va trage concluzia dacă este favorabilă sau nu, îndeplinirei misiunii unităţei. Dacă pe frontul unităţei sau unităţilor vecine, inamicul nu a avut nici un succes, înseamnă că unitatea noastră nu este periclitată în îndeplinirea misiunei ce are. Dacă una din acele unităţi sau ambele au fost respinse, flancul sau flancurile unităţei, sunt expuse unei învăluiri şi deci se va vedea ce măsuri trebuesc luate. Dacă trupele vecine atacând pe inamic înaintează cu succes, va uşura şi înaintarea unităţei noastre manevrând pe inamicul ce-l are în faţă şi forţându-l la retragere.

In concluzie, din analiza situaţiei tactice a trupelor vecine se va vedea care este influenţa ce se resimte asupra misiunei unităţei noastre în bine sau în rău şi deci cari sunt măsurile cele mai bune de luat pentru ca misiunea să fie îndeplinită.

4. Valoarea trupelor.

Comandantul unităţei analizează, după cum am arătat la inamic valoarea morală a trupei şi trage concluzia dacă moralul este bun sau scăzut.

Se face comparaţie între valoarea morală a unităţei respective cu cea a inamicului şi se va hotărî asupra dispoziţiunilor ce trebuesc luate pentru a menţine moralul, dacă este ridicat, sau pentru a-l ridica deasupra celui a adversarului sau cel puţin la nivelul lui, dacă este inferior.

IV. Analiza terenului pe care se desfăşoară operaţiunea.

Terenul este un element important al situaţiei în acelaş timp unul din cel mai uşor de cunoscut.*)

In adevăr este un element foarte important chiar, întrucât pe el se desfăşoară drama războiului şi fiecare operaţiune de război este covârşitor influenţată de teren.

El impune anumite condiţiuni de execuţie a operaţiunei şi trupele sunt obligate a se subordona calităţilor sau defectelor tactice ale lui.

Planul de manevră sau de apărare întocmit de comandant, fie în ofensivă sau în defensivă, trebuie să aibă la bază natura şi configuraţia terenului pentru a-şi putea îndeplini misiunea în bune condiţiuni şi mai totdeauna el intervine ca element hotărâtor în obţinerea deciziunei.

A neglija acest factor material, înseamnă a renunţa la marile avantajii ce ni le oferă, dând posibilitatea inamicului ca, utilizându-l el în mod judicios şi trăgând din el maximum de profit, să obţină superioritatea necesară asupra noastră şi cu aceasta şi toate şansele de succes.

In orice operaţiune de război pe care o unitate este chemată să o execute, Comandantul acelei unităţi

*) Tactica Generală. Colonel Lemoine.

trebuie să facă analiza terenului pe care va opera din 2 puncte de vedere:

1. — din punct de vedere al aspectului general şi,

2. — din punct de vedere al operaţiunei speciale ce are de executat.

Ca aspect general se va urmări în primul rând relieful terenului, diferenţele de nivel între noi şi inamic şi orientarea generală a compartimentelor mari de teren; apoi, acoperirea terenului, păduri, sate, livezi, etc. şi comunicaţiunile. Concluziunile trase din punct de vedere al reliefului se vor referi la configuraţia terenului (frământat, muntos, deluros, şes, etc.), la numărul şi valoarea observatoarelor şi la orientarea compartimentelor faţă de direcţia de înaintare sau frontul de apărare şi deci care sunt avantajele sau dezavantajele tactice ce le oferă acest relief pentru operaţiunea de ansamblu.

De exemplu: Un teren prea frământat muntos deşi limitează pierderile şi uşurează surprinderea, totuşi este dezavantajos pentru operaţiunile ofensive în războiul de mişcare, le îngreuiază, le întârzie ba chiar le zădărniceşte, având zone nevăzute numeroase; din potrivă acest teren este foarte propriu pentru operaţiunile defensive economisind foarte mult forţele.

Un teren mai puţin frământat cu dealuri accesibile şi compartimentări largi este avantajos şi pentru operaţiunile ofensive şi pentru cele defensive; pentru cele ofensive limitează pierderile, observarea este continuă şi întinsă şi uşurează manevra; pentru cele defensive măreşte şi capacitatea de luptă a unităţilor economisind şi forţele.

Un teren şes prezintă aceleaşi avantaje şi dezavantaje şi pentru atac şi pentru apărare, observaţiunea terestră greoaie din cauza lipsei de compartimente, are mare posibilitate de manevră, însă orice manevră este uşor descoperită şi măreşte mult vulnerabilitatea; aici puterea focului e considerabilă, şi pentru a se limita se recurge la organizarea terenului şi camuflarea artificială.

Un teren care merge în pantă scoborândă spre inamic oferă bune observatoare, asigurând-o continuă legătură între focul artileriei şi înaintarea infanteriei proprii şi totdeauna vom avea comandament asupra inamicului; invers în pantă urcândă spre inamic; de aici uşurinţa sau greutatea executărei operaţiunei.

Un teren ale cărui compartimente mari sunt orientate în direcţia operaţiunilor ofensive uşurează foarte mult pătrunderea în dispozitivul inamic, manevra se va putea desfăşura în bune condiţiuni căci va putea fi alimentată continu cu forţe noui şi sprijinită permanent de focul artileriei; din potrivă dacă acele compartimente sunt orientate perpendicular pe direcţia de înaintare, operaţiunile ofensive sunt îngreuiate, atacul şi cucerirea lor se va face cu mari sacrificii, în schimb, odată cucerite se vor putea menţine uşor, favorizând mult apărarea.

Deci o orientare a compartimentelor terenului în direcţia operaţiunilor ofensivei, favorizează mult aceste operaţiuni, dezavantajând pe cele defensive şi invers, cele orientate perpendicular pe direcţia de înaintare desavantajează atacul şi favorizează apărarea.

Din punct de vedere al acoperirilor naturale ale terenului se vor trage următoarele concluziuni:

Un teren acoperit de păduri întinse şi sate mari este foarte avantajos pentru operaţiunile ofensive întrucât trupele se pot mişca neobservate, deci se poate realiza surprinderea, limitează pierderile şi pot constitui regiuni de adunare a forţelor în vederea realizărei unui plan de manevră.

Acelaş teren însă ocupat de trupe în apărare constitue poziţii de rezistentă foarte puternice prin tăria lor naturală, economiseşte forţe pentru apărarea lui, şi îngreuiează foarte mult atacul, care neputându-l ataca de front trebuie să recurgă la manevra de învăluire care necesită forţe multe şi timp mult; deci un teren acoperit în zona trupelor proprii este foarte avantajos atât pentru atac cât şi pentru apărare iar pentru inamic acelaş teren este foarte dezavantajos.

Nu se va conta însă pe valoarea negativă a micilor localităţi sau păduri care din cauza suprafeţei lor prea reduse sau situate în fundul văilor constituesc importante cuiburi de proectile mai ales azi când se dispune de o cantitate de artilerie destul de mare.

Asemenenea elemente vor fi evitate şi în operaţiunile ofensive şi în cele defensive, ele nu pot fi decât periculoase atrăgând focul inamic.

Din punct de vedere al comunicaţiilor se va analiza numărul, natura, starea şi orientarea comunicaţiilor importante (şosele, c. f.) faţă de frontul de luptă.

Dacă terenul este brăzdat atât la inamic cât şi la noi de şosele şi căi ferate bune şi numeroase în direcţia frontului, înseamnă că ambii adversari se bucură în mod egal de avantajul transporturilor repezi de trupe şi materiale din spatele frontului; alimentând la timp şi în bune condiţiuni frontul de luptă şi asigurând în bune condiţiuni evacuările.

Dacă asemenea comunicaţiuni sunt paralele cu frontul, înseamnă că dispunând de bune şi numeroase linii de rocadă se poate uşor transporta trupe şi materiale de pe o parte a frontului pe alta, fie pentru a concentra foc şi forţe pe o porţiune a frontului ce se atacă, fie a face faţă la timp şi în bune condiţiuni cu foc şi forţe unui atac principal inamic, semnalat pe o parte a frontului de apărare.

Dacă numai unul din cei doi adversari se va bucura de avantajele de mai sus, se vede dela sine superioritatea lui asupra celuilalt din punct de vedere al transporturilor de trupe şi materiale de tot felul, al aprovizionărilor şi evacuărilor.

Din analiza terenului din punct de vedere al aspectului general (relief, acoperiri, comunicaţiuni) atât la inamic cât şi la amic, se va trage concluziunile asupra uşurinţei sau greutăţilor ce se întâmpină pentru îndeplinirea misiunei, asupra avantajelor sau dezavantajelor impuse de teren misiunei şi deci a superiorităţei sau inferiorităţei unui adversar faţă de celălalt; odată trase aceste concluziuni se va aviza asupra măsurilor ce trebuesc luate pentru a remedia greutăţile constatate, dacă ele sunt de partea noastră, pentru a se putea îndeplini misiunea în cât mai bune condiţiuni.

Din punct de vedere al operaţiunei speciale ce se execută, terenul trebuie analizat amănunţit în strânsă legătură cu mijloacele de care dispunem şi numai pentru acţiunea ce se execută. Concluziunile trase din această analiză trebuie să tindă către continuitatea observărei, posibilităţile de foc ale artileriei şi infanteriei — în special flancare, — sprijinul de foc dat de către artilerie infanteriei, posibilităţile de colaborare cu celelalte arme, (Cav. Geniu, Aeronautică), posibilităţi de acţiune a carelor de luptă (dacă este cazul) şi posibilităţilor de mişcare fie peste câmp, fie pe comunicaţiuni.

In preliminările luptei ofensive se va vedea:

Care sunt observatoarele importante din zona de acţiune, de unde, cucerindu-le, să se obţină o continuitate a observărei pe tot timpul acţiunei; care sunt liniile de teren pe care unitatea punând stăpânire în timpul înaintărei să asigure această stăpânire şi să uşureze reluarea înaintărei; care sunt posibilităţile de foc ale artileriei inamice asupra noastră şi cum se poate evita pierderile ce eventual s'ar ivi; care sunt posibilităţile de foc ale artileriei noastre şi deci care este sprijinul de foc dat infanteriei;

Ajunşi pe o anumită linie de teren ce posibilităţi de foc are Infanteria cu armele ei; poate declanşa un foc cu o desvoltare maximă sau minimă şi care este acţiunea armelor automate fie pentru a menţine terenul cucerit, fie a sprijini reluarea înaintărei.

Se va vedea deasemenea posibilităţile de acţiune ale cavaleriei în legătură cu infanteria, fie pe frontul de acţiune, fie pe flancul descoperit; ajutorul impus de teren geniului pentru construirea sau amenajarea comunicaţiunilor, treceri peste obstacole etc. în vederea unei uşoa-

re mrşcări înainte precum şi dacă terenul cu acoperirile lui asigură sau nu o strânsă colaborare între unităţile terestre şi aviaţie.

Analizând toate acestea pentru operaţiunea de marş de apropiere, luarea contactului şi angajare, se va trage concluzia că terenul pe care se mişcă unitatea uşurează sau nu acţiunea din punct de vedere al coordonării din partea Comandamentului şi al execuţiei din partea unităţei.

Compartimentele de teren orientate în direcţia frontului sau paralele cu el îngreuiază sau uşurează stăpânirea terenului şi asigură sau nu continuitatea observărei; acoperirile existente asigură camuflajul contra investigaţiilor aeriene inamice sau în caz că nu sunt aceste acoperiri, mişcarea poate fi uşor descoperită de adversar, artileria inamică poate să deschidă foc asupra noastră dela maximum de distanţă sau numai de la linia,.....; deci va avea o acţiune de foc cu maximum de desvoltare sau va avea o acţiune de foc redusă; artileria noastră va putea sprijini cu focul ei infanteria pe tot timpul înaintărei sau numai o parte din acest timp, pe tot frontul sau numai pe o porţiune de front; armele automate asigură o flancare perfectă sau redusă; pot trage, de la distanţa maximă sau numai de la.....,m; asigură deci menţinerea terenului cucerit sau nu etc.

In fine se va conchide că marşul de apropiere şi luarea contactului se va putea executa în bune condiţiuni sau nu şi deci misiunea în această fază a luptei se va putea îndeplini uşor sau cu greutate.

In faza atacului terenul se va analiza şi mai amănunţit atât la inamic cât şi la trupele amice.

— *La inamic*, analiza terenului se referă la avantajele şi dezavantajele ce le are apărarea şi atacul pe timpul execuţiei lui.

Astfel se va vedea care este configuraţia generală a terenului, ce orientare au compartimentele de teren, şi care sunt acoperirile naturale ale terenului cari organizate şi ăpărate constituesc puternice centre de rezistenţă ale poziţiei de apărare, care sunt obstacolele ce opune adversarului, etc. şi se va trage concluzia asupra porţiunilor tari şi slabe din frontul inamic pentru a se putea concepe manevra atacului în aplicarea principiului *„dela tare la slab“*.

— Un teren care are numeroase păduri, sate, etc., pe toată întinderea lui de front şi în adâncime este un teren tare şi greu de atacat, inamicul fiind capabil de rezistenţe continue şi puternice.

— Un teren care are o porţiune din frontul de apărare acoperită cu pădure şi sate iar alta complet descoperită, aceasta din urmă va fi partea slabă a poziţiei deoarece manevra atacului pe această parte va fi bine susţinută de focul artileriei.

— Un teren a cărui compartimente sunt orientate paralel cu frontul de atac constitue o poziţie tare întrucât atacul străbate o pantă urcândă spre inamic (atac frontal) şi superioritatea Comandamentului fiind de partea inamicului (apărare).

— Un teren care pe o întindere din front are orientarea compartimentelor perpendiculare pe front, această porţiune constitue partea slabă a poziţiei, căci uşurează pătrunderea atacului în dispozitivul de apărare inamic.

De sigur că punctele tari ale unei poziţii constituesc, cheea poziţiei şi atacul trebuie să vizeze neapărat, prin planul său de manevră cucerirea acestor puncte tari, care odată cucerite, se stăpâneşte întreaga poziţie a adversarului; dar aceste puncte tari vizate de atacator nu vor putea fi atacate de front, ele vor trebui să fie manevrate şi această manevră nu se poate aplica decât căutând părţile slabe din poziţie şi atăcându-le să se poată pătrunde în poziţia inamică după care manevrând punctele tari pe la flancuri, să fie cucerite.

In concluzie, analizând terenul la inamic trebuie să ducă la concluzia care este partea slabă a poziţiei apărată de el atât pe front cât şi pe toată adâncimea poziţiei până la cucerirea obiectivului şi deci unde va fi aplicat efortul principal al atacului.

La trupele amice, analiza terenului se referă numai la avantajele ce le oferă pentru prăgătirea atacului în cele mai bune condiţiuni; se va vedea care este fâşia de teren care constitue cea mai bună bază de plecare la atac atât din punctul de vedere al protecţiei trupelor pe timpul contrapreparaţiei de artilerie inamică, cât şi din punct de vedere al debuşării în cele mai bune condiţiuni la atac.

Ce posibilităţi de camuflare prezintă terenul atât pentru luarea dispozitivului de atac cât şi pentru concentrarea a maximului de mijloace în zona de efort principal, asigurând surpriza în ceeace priveşte punctul ales pentru acest efort principal. Se va utiliza la maximum toate acoperirile terestre care permit o completă defilare de vederile observatoarelor aeriene, iar în lipsă orice mişcare se va face noaptea sau pe ceaţă.

Care este porţiunea de teren care oferă cele mai bune amplasamente de artilerie atât pentru a fi asigurată contra tragerilor de contrapreparaţie ale inamicului cât şi pentru a sprijini în bune condiţiuni atacul infanteriei prin manevra traectoriilor ei până la cucerirea primului obiectiv.

In apărare, studiul terenului constitue capitolul cel mai important din judecarea unei situaţiuni tactice, întrucât trăgându-se din el maximum de profit ce ni-l oferă în mod natural să se poată creia cu ajutorul focului o barieră de netrecut pentru atacator.

Din analiza aspectului general al terenului trebuie să se vadă care sunt direcţiunile de înaintare cele mai probabile ale adversarului şi deci trebuesc barate cu foc şi forţe importante; care sunt zonele cele mai probabile de adunare ale atacului pentru a debuşa prin surprindere la atac; care este fâşia de teren care să fie perpendiculară pe direcţia de înaintare a inamicului, să acopere observatoarele principale ale apărării, să aibă flancurile bine sprijinite pe porţiuni tari de teren şi care, sprijinită de focul tuturor armelor apărării, să sdrobească

cu desăvârşire orice încercare de pătrundere a inamicului şi în fine care este partea cea mai slabă a acestei fâşii de teren, cea mai vulnerabilă care, fiind vizată de atactor trebuie să atragă în mod deosebit atenţiunea Comandamentului pentru a-şi fixa efortul apărării şi a face ca inamicul atacând dela *„tare“* să nu găsească *„slab“* ci să găsească tot *„tare“* fie prin organizări de teren, fie prin dozaj de foc şi forţe.

Dar aceste porţiuni slabe prin natura terenului nu vor fi întărite totdeauna cu forţe numeroase, ci va fi suficient a se da o mare desvoltare organizării terenului şi aceste organizări să fie bine apărate cu focuri de flanc din direcţia umerilor tari pe care se sprijină acea porţiune, iar rezervele să fie eşalonate înapoia unuia sau a celor două puncte tari, de unde să poată reacţiona ofensiv în flancul inamicului ce a reuşit să pătrundă în porţiunea slabă a frontului (Schema Nr. 7.)

Cu alte cuvinte din analiza terenului şi în raport cu misiunea se poate concepe ideia de efort în apărare plasând rezerva fie direct pe frontul efortului inamic în vederea unui colmataj, fie pe flancul efortului inamic în vederea unui contraatac deci în zona vecină cu zona efortului de apărare.

Din analiza amănunţită a terenului se va vedea care este traseul de detaliu a elementelor ce compun poziţia pe care o ocupă unitatea şi cum se poate organiza în cele mai bune condiţiuni fâşia barajului general, care să constitue adevărata *„zonă de moarte“* a atacatorului. Din aceasta analiză va rezulta numărul punctelor de sprijin şi centrelor de rezistenţă ce trebuesc organizate, natura lucrărilor executate, forţele ce trebuie să le ocupe şi cantitatea de foc ce trebue să le sprijine.

In raport cu frontul ce-l are pe apărat, cu mijloacele ce le are la dispoziţie şi cu valoarea defensivă a terenului, comandantul unităţei concepe ideea de apărare care va consta :

— Fie dintr'o rezistență îndârjită pe tot frontul și la nevoie luptând în retragere pas cu pas până la o nouă linie ocupată din vreme de trupe proaspete;

— Fie a ține cu orice preț anumite puncte sau porțiuni din front și reacționând ofensiv cu rezerva asupra flancului inamic pătruns între aceste puncte, menținând integritatea poziției;

— Fie a rezista un timp limitat după care se va manevra în retragere pe poziții succesive întârziind înaintarea inamicului.

In urma acestor concluziuni se fixează dispozitivul cel mai bun care să realizeze cât mai bine ideea de apărare (concepția) care să dea maximum de eficacitate a focului.

Din aceste prea sumare considerațiuni făcute asupra terenului se poate vedea cu prisosință că terenul este unul dintre cele mai importante elemente tactice într'o situație de război și că valoarea lui tactică este covârșitoare în orice împrejurare a câmpului de luptă. De modul cum un Comandament sau o trupă, va ști să-l utilizeze mai bine, trăgând din el maximum de profit, atârnă în cea mai mare parte șansele succesului; atacul vizează cucerirea terenului, apărarea vizează menținerea lui, deci lupta se dă pe teren și pentru teren.

V. Diferite alte circumstanțe.

(anotimp, climă, ploaie, ceață etc etc)

In trecut când războaeele erau de scurtă durată luptele se dădeau numai în anotimpurile de primăvară și vară, evitându-se toamna și în special iarna când operațiunile militare erau imposibile de executat. Toamna era anotimpul mai puțin propriu pentru operațiuni, iarna era cu totul impropriu.

Când efectivul armatelor a crescut considerabil, când fronturile teatrelor de operațiuni s'a mărit și când durata războiului a crescut, s'au văzut că operațiunile militare se pot continua și chiar executa și în timpul toamnei și chiar al iernei.

Nu este nevoie de prea multă documentare pentru a se înțelege că toamna și iarna operațiunile de război sunt mult mai greu de executat decât primăvara și vara și de foarte multe ori ploile torențiale, frigul și zăpada fac imposibile aceste operațiuni.

O ceață deasă deși îngreuiază operațiunile totuși de foarte multe ori le favorizează întrucât camuflează mișcările trupelor și realizează surprinderea și pentru aceste avantaje se preferă de foarte multe ori o acțiune de luptă pe timp de ceață.

Deși unele călduri excesive îngreuiază operațiunile trupelor în special celor pe jos, totuși primăvara și vara rămân în principiu cele mai favorabile anotimpuri de luptă, toamna cu ploile ei aproape continue le îngreuiază și iarna cu gerurile și zăpezile ei adeseori le zădărnicește complet.

Din analiza anotimpurilor și felul timpului când se execută operațiunea, se va trage concluzia ușurinței sau greutății îndeplinirei misiunei, asupra posibilităților sau imposibilităților de îndeplinirea ei.

Terminând cu analiza tuturor factorilor ce compun o situație tactică și ajungând la anumite concluziuni logice, ca rezultat al procesului intelectual ce a avut loc, se vor raporta la misiunea unității și din acest raport va rezulta hotărârea ce trebuie luată de Comandant și care hotărâre trebuie să răspundă precis la următoarele întrebări:

— Ce fac?
— Când fac?
— Cum fac? și,
— Cu ce fac?

La prima întrebare *„ce fac"*, Comandantul trebuie să dea un răspuns precis: merge înainte sau se oprește, atacă sau se apără, rezistă sau se retrage etc.

Prin acest răspuns nu face altceva decât să-și fixeze atitudinea ce trebuie să aibă față de adversarul cel are

în faţă şi faţă de situaţia generală a frontului pentru a-şi putea îndeplini misiunea.

Pentru a avea totdeauna iniţiativa mişcărei, în scop de a subordona pe inamic voinţei noastre şi în raport cu urgenţa impusă de misiune şi situaţie, Comandantul fixează în timp executarea atitudinei ce a adoptat precizând ziua şi ora când începe acţiunea, răspunzând prin aceasta la a doua întrebare *„când fac"*.

După ce Comandantul unităţei a adoptat una din atitudinele arătate mai sus şi s'a fixat în timp asupra începerei execuţiei, trebuie să conceapă manevra ce va executa asupra adversarului sau, în potriva lui şi care concepţie o va preciza şi concretiza printr'un *plan de manevră dacă este vorba de o atitudine ofensivă* sau printr'un *plan de apărare*, dacă este vorba de o atitudine defensivă. Această manevră concepută nu este altceva decât răspunsul ce trebuie dat la a treia întrebare *„Cum fac"*.

După fixarea concepţiei generale a operaţiunei, adică după ce s'a fixat ideea de manevră care constă din combinări de direcţii şi fixarea zonelor de efort, Comandantul ia dispoziţiuni pentru organizarea şi executarea operaţiunei dozând zonele de eforturi cu forţele şi focul necesar şi fixând misiunea tuturor unităţilor în subordine pentru a realiza misiunea generală a unităţei.

Toate aceste dispoziţiuni duc la materializarea pe teren a manevrei concepută, printr'un dispozitiv al tuturor mijloacelor de care se dispune (Infanteria, Artileria, etc.)

Prin acest dispozitiv trebuie să se obţină un dozaj maxim de foc şi forţe în zonele de eforturi principale atât de front (front mic) cât şi în adâncime (eşalonarea rezervelor). Toate aceste dispoziţiuni şi măsuri constituesc răspunsul ce trebuie dat la a patra întrebare *„cu ce fac?"*

Dupăce Comandantul unităţei şi-a fixat atitudinea, şi-a conceput manevra şi a fixat dispozitivul trupelor,

trebuie să precizeze misiunea importantă a tuturor organelor de informaţie şi să fixeze direcţiunea de axare a mijloacelor informative pentru a uşura şi sprijini continu realizarea manevrei, a evita orice surprindere şi a avea totdeauna cele mai mari şanse de succes. Toate acestea Comandantul le fixează printr'un plan de informaţii pe care-l urmăreşte în continu în cursul operaţiunei.

Dacă unitatea are la dispoziţie diferite servicii de aprovizionare şi evacuare, Comandantul unităţei se îngrijeşte personal a întocmi un plan de întrebuinţare a acelor servicii pentru a asigura aprovizionarea trupelor de pe front cu hrană, muniţiuni şi materiale diferite, cât şi evacuarea acestora în spatele frontului.

In concluzie generală hotărârea pe care o ia un Comandant în urma judecărei situaţiei tactice în care este pus cu unitatea lui de a îndeplini o anumită misiune trebuie să cuprindă noţiuni precise referitoare la:

— Situaţia, atitudinea şi posibilităţile operative ale inamicului (concluziuni).

— Atitudinea de adoptat faţă de inamic.

— Concepţia generală a operaţiunei (ideea de manevră sau de apărare).

— Dispozitivul forţelor şi misiunea unităţilor în subordine pentru a realiza concepţia

— Execuţia operaţiunei.

— Informaţiunile necesare de cules şi,

— Intrebuinţarea serviciilor (dacă este cazul).

PARTEA II-a

Aplicațiune tactică.

HARTA: SIBIU. 1/100.000.

I. Situația generală.

A. — *Forțe Roșii*, aproximativ o Divizie ocupă și apără o poziție de rezistență jalonată de linia satelor: ALAMOR MANDRA—SLIMNIC.

B. — *Avangardele Diviziei 2-a Albastră* au fost oprite de focuri violente în după amiaza zilei de 12 Iulie, în fața obiectivului lor final: GORGAN - IN DER SCHARBE.

Toate încercările de a cucerii această linie au eșuat.

C. — *Divizia 1-a Albastră* care va staționa în noaptea de 12/13. VII cu grosul în regiunea TURNIȘOR-SIBIU-ȘELIBER-CISNADIA, va intra în ziua de 13. VII. în linie la stânga Diviziei a 2-a la West de linia EIBERSBERG (exclusiv) - D. SLIMNICULUI (inclusiv) - GELBER B. (exclusiv).

D. — *Corpul I Armată Albastru*, (D. 1 și 2) are intenția să atace poziția de rezistență inamică: ALAMOR-MANDRA-SLIMNIC în dimineața de 14 Iulie.

II. Situația specială.

1. — La 12 Iulie ora 15 Detașamentul Lt. Colonel A. (1-1-1-1)*), se găsea instalat cu I/R.4 I. pe pantele Nord și V. POPLACA, având bateria (1/R. 3 A.) și compania pioneri (1/B. 1. P.) pe înălțimea Sud-Est POPLACA, iar escadronul (3/4 Cal.) împins spre CRISTIAN cu recunoașteri către ORLAT și RUSCIORI.

2. — La această oră, Lt. Col. A. primește următorul ordin:

DIVIZIA I-a
STATUL MAJOR
Biroul 3
Nr.....

SIBIU
12 Iulie ora [redacted]14

Ordin special Nr. 4

către

Lt. Col. A. Comand. Detașamentului POPLACA.

1. — *O coloană inamică de arme combinate*, lungă de circa 3 km. a fost observată la ora 13,15' (12 Iulie) în marș din zona CUNTA spre MIERCUREA.

— Capul ei nu depășise la această oră WEISSKIRCHNERGAR.

2. — *Divizia I-a va staționa în noaptea de 12/13.VII.* cu grosul în zona TURNIȘOR - SIBIU - ȘELIMBĂR CISNADIA.

— In ziua de 13.VII. se va mișca spre Nord-West, în direcția OCNA SIBIULUI, pentru a intra în linie, la stânga Diviziei 2-a (grosul acesteia în regiunea ȘURA MARE) în vederea atacului de a 2-a zi, asupra poziției inamicului ALAMOR-MANDRA-SLIMNIC

— Pentru noaptea de 12/13. VII, și în ziua de 13.VII. Divizia se acoperă cu detașamente de siguranță pe direcțiile: CRISTIAN-SALIȘTE și ȘURA MICA-TOPARCEA.

*). 1 batalion, 1 escadron, 1 baterie, 1 comp. pion.

3. — *Misiunea Detașamentului Lt. Colonel A.* este să asigure stânga Diviziei 1-a contra unui eventual atac al coloanei inamice semnalate în marș spre MIERCUREA, asupra flancului și spatele Diviziei

4. — *Divizia instalează* cu începere dela 12.VII. ora 18, la furca de drumuri 2 Km. Est CRISTIAN un C. Tr. pentru legătura Detașamentului Lt. Colonel A. cu Divizia.

Rapoarte aici până la 12 Iulie, ora 19.

COMANDANTUL DIVIZIEI 1-a.
General

ȘEF DE STAT MAJOR
Lt. Colonel

SE CERE:

I. — Hotărârea Lt. Colonel A.
II. — Ordinul sau ordinele ce dă.

Rezolvarea

Mai înainte de a hotărî ceeace trebuie să facă pentru îndeplinirea misiunei, Lt. Colonel A. Comandantul Detașamentului, trebue neapărat să judece situația tactică în care este pus, să analizeze elementele ce compun această situație tactică, să-și facă în minte procesul intelectual necesar și apoi concluziunile trase și raportate la misiune să le transforme într'o hotărâre precisă pe care imediat să o traducă în ordine de execuție.

Bazat pe concluziunile arătate în partea I-a a lucrărei și consecvent procedeului scolastic adoptat, Comandantul Detașamentului ar face următoarea:

Judecare de situație.

I. Misiunea Detașamentului.

Misiunea Detașamentului este să asigure stânga Diviziei 1-a pe direcția Cristian-Săliște, în timpul nopței de 12/13. VII. și ziua de 13. VII., contra unui eventual atac al coloanei inamice semnalată în marș spre Miercurea, asupra flancului și spatelui Diviziei.

Prima întrebare pe care şi-o pune Comandantul Detaşamentului este:

— Despre ce este vorba? şi răspunsul va fi: este vorba de a face siguranţă pe flancul stâng al Diviziei oprind orice inamic care ar veni dinspre West sau Nord-West cu intenţiunea de a ataca flancul şi spatele Diviziei, asigurându-i completa linişte atât pe timpul staţionărei (noaptea 12/13. VII.) cât şi pe timpul deplasărei spre N-W. (ziua de 13. VII.)

Deci forţele ce le are la dispoziţie constituesc un detaşament de flanc, izolat, cu acţiune independentă, pe cont propriu, într'un timp limitat, subordonat însă acţiunei grosului.

Dacă despre aceasta este vorba în misiunea Detaşamentului, a doua întrebare pusă este: ce operaţiuni comportă îndeplinirea acestei misiuni, şi ce servituţi impune detaşamentului pe tot timpul acelor operaţiuni?

Pentru a face siguranţa flancului Diviziei, Detaşamentul trebuie să se găsească cu totalitatea forţelor lui pe acest flanc şi să se opună cu toată energia oricărei încercări de atac din partea inamicului. Intrucât Divizia mai întâi staţionează în regiunea Sibiu, apoi se deplasează către Ocna Sibiului, Detaşamentul pentru a se opune unui atac inamic, trebuie să ocupe o poziţie de rezistenţă cu toate forţele pe direcţiunea ordonată (Cristian-Sălişte) să se fixeze la teren, să-l mentină cu orice preţ, iar dacă va fi forţat de inamic, să dispute acest teren pas cu pas interzicând înaintarea lui sau în cel mai greu caz întârziindu-l cât mai mult.

In concluzie, operaţiunile ce le comportă îndeplinirea misiunei sunt:

a) Deplasarea Detaşamentului din regiunea Poplaca în direcţia Orlat-Săcel-Sălişte.

b) Ocuparea unei poziţii pe această direcţie barând înaintarea inamicului dinspre Miercurea.

c) O luptă defensivă pe această poziţie.

d) Eventual o luptă în retragere spre trupele proprii acoperindu-le continu flancul şi spatele.

Ce servituţi impune misiunea pentru executarea acestor operaţiuni?.

a) Urgenţă mare în deplasarea detaşamentului întrucât până seara (12. VII.) trebuie să se găsească pe poziţia de rezistenţă aleasă; deci plecare imediat în direcţia Sălişte.

b) Un spaţiu suficient de mare de la poziţia ce va ocupa detaşamentul până la flancul Diviziei pentru:

— a scoate complect trupele Diviziei de sub influenţa vre'unei acţiuni ce va avea detaşamentul cu inamicul;

— a putea lupta cât mai mult în retragere fără a turbura liniştea Diviziei.

In acelaş timp spaţiul nu trebuie să fie nici prea mare pentru a putea menţine o continuă legătură cu Divizia, evitând o rupere de grosul forţelor printr'o manevră a inamicului asupra flancului drept al detaşamentului şi deci a fi expus la o distrugere sau capturare;

c) A găsi o poziţie de rezistenţă tare prin natura ei care compensând o eventuală inferioritate numerică a detaşamentului faţă de adversar, să-i mărească capacitatea de luptă şi să obţină dacă nu o superioritate asupra adversarului, cel puţin un echilibru şi deci să-l poată ţine pe loc.

d) A acoperi cu elemente mobile (cavalerie) atât deplasarea detaşamentului cât şi ocuparea acelei poziţii.

In concluzie, misiunea impune ca detaşamentul să plece imediat în direcţia ordonată, să se acopere de cavalerie înainte, să ocupe o poziţie tare pe o direcţie obligată de înaintare a inamicului şi să nu se depărteze mai mult de 12-14 Km., de grosul forţelor pentru a nu risca să fie manevrat, rupt de Divizie, aruncat spre Sud şi distrus fără a putea să-şi îndeplinească misiunea.

II. — Situația tactică a inamicului.

1. — Situația în timp și spațiu.

Coloana inamică din zona Cunta se găsea la ora 13,15' cu capul ei la Weisskirchner Gar, în curs de deplasare spre Miercurea. Până la ora 15 când Lt. Colonel A. Comand. Detașam. primește ordinul special Nr. 4 coloana trebuie să fi ajuns cu capul ei la 1 Km. Sud Miercurea, considerând că merge cu o viteză de 4 Km. pe oră, într'o oră și 45' înseamnă că a parcurs cel puțin 7 Km.

Detașamentul Lt.-Colonel A. nu se poate depărta de flancul Diviziei 1-a mai mult de 12—14 Km. pentru motivele arătate la Cap. I. misiune; în consecință el urmează a înainta până în zona Săcel—Cacova Sibiului unde va trebui să se oprească.

La ora 15 când detașamentul primește ordinul la Poplaca, inamicul se găsește la 1 Km. Sud Miercurea. Dacă inamicul continuă marșul spre Sud-Est fără întrerupere el va ajunge în regiunea Săcel-Cacova Sibiului pe la ora 19 având de parcurs circa 16—17 Km. adică 4—4,30' ore de marș.

Dela Poplaca și până la obiectivul detașamentului (regiunea Săcel—Cacova Sibiului) sunt 9—10 Km. adică 2—2½ ore de marș, deci față de inamic o diferență de 7 Km. sau 1½—2 ore de marș.

Este necesar ca la ora 18,30'—19 când va sosi inamicul în zona obiectivului, detașamentul Lt.-Colonel A. să se găsească pe poziție gata de a primi lupta. In consecință spațiul de parcurs nefiind prea mult redus decât al inamicului, detașamentul trebuie să se pună imediat în marș în direcția Săcel pentru a ocupa din vreme și în liniște poziția ce se va alege, a-și organiza focul și a primi pe inamic în condițiuni de luptă superioare.

In concluzie, situația inamicului în timp și spațiu impune detașamentului a executa o deplasare în timpul zilei, cu riscul chiar de a fi descoperit, iar necesitatea

îndeplinirei misiunei, în condiții superioare adversarului, impune urgență în execuție, punându-se în marș cu cavaleria cel mai târziu la ora 15,30' pentru a asigura pe front marșul detașamentului și ocuparea poziției și cu restul detașamentului cel mai târziu la ora 15,45' (trecerea la punctul inițial).

In acest fel detașamentul își va ocupa în liniște obiectivul pentru îndeplinirea misiunei.

A întârzia peste aceste ore înseamnă a da posibilitatea inamicului de a se apropria cât mai mult de obiectivul detașamentului, eventual chiar de a-l ocupa și în acest caz detașamentul se va găsi în greaua situațiune de a da o luptă ofensivă cu el, sau a alege un alt obiectiv mai aproape care nu ar îndeplini condițiunile celui dintâi. Și într'un caz și într'altul detașamentul ar risca să nu-și poată îndeplini misiunea.

2. Forțele inamicului.

Asupra forțelor inamice Comandantul Detașamentului nu are prea multe știri; el știe că coloana inamică semnalată în marș la Cunta spre Miercurea este lungă de circa 3 Km. și este formată din arme combinate.

Dacă această coloană este formată din arme combinate înseamnă că are în compunerea ei infanterie, artilerie și poate și ceva cavalerie. Cavaleria inamică de sigur nu va merge încolonată cu celelalte arme, ea va fi mult înainte pentru a acoperi marșul celorlalte arme și a executa recunoașterile necesare și deci nu a putut fi descoperită. In acest caz rămâne ca acea coloană descoperită să fie compusă din infanterie și artilerie.

Dacă coloana are o lungime de 3 Km. înseamnă că nu poate fi decât 2 batal. infanterie și un divizion artilerie a două baterii.

Acest lucru pare logic dacă ținem seamă și de raportul de forțe ce trebuie să existe între arme la compunerea coloanelor; 2 divizioane artilerie cu 1 batalion inf nu este logic a compune o coloană pentru motivele

tactice şi de siguranţă cunoscute; 2 batalioane infanterie şi un divizion art. a 2 sau 3 baterii este un raport mai logic între aceste 2 arme.

Raportate aceste forţe la forţele detaşamentului Lt. Colonel A., care are 1-1-1-1 se ajunge la concluzia că inamicul este superior ca forţe şi deci dacă ar ajunge înaintea detaşamentului în regiunea Săcel-Cacova Sibiului ar putea împiedeca în foarte bune condiţiuni ca detaşamentul să-şi îndeplinească misiunea.

Dacă aceasta este situaţia ce trebuie să facă Comandantul detaşamentului pentru a-şi putea îndeplini misiunea ?

— în primul rând să sosească înaintea inamicului pe obiectiv şi,

— In al 2-lea rând să recurgă la avantajele terenului pentru a compensa inferioritatea de forţe existente.

Superioritatea inamicului nu este prea marcantă şi detaşamentul Lt. Colonel A. ocupând o poziţie tare prin natura ei, organizată prin lucrări de sapă oricât de sumare şi apărată cu un plan de foc bine închegat, va putea opri cu succes înaintarea inamicului.

Care va fi poziţia ce va trebui să o ocupe detaşamentul se va vedea la analiza terenului.

3. **Atitudinea inamicului.**

Din informaţia dată de Divizie, prin ordinul special Nr. 4 asupra inamicului nu mai încape nici o îndoială că el se găseşte în mişcare spre Sud-Est întrucât este încolonat pe şoseaua Cunta-Miercurea.

El merge în această direcţie cu intenţiunea probabilă:

— fie de a ataca flancul trupelor amice care înaintează în direcţia Ocna Sibiului pentru a ataca poziţia de rezistenţă inamică jalonată de linia Alamor-Mândra-Slimnic;

— fie de a ocupa o poziţie defensivă în regiunea Amnas-Topârcea pentru a acoperi dreapta trupelor proprii ce rezistă pe frontul Alamor-Mândra-Slimnic contra unei eventuale întoarceri pe la Vest de Alamor. Momentan nu se ştie precis ce intenţiune i se poate atribui ofensivă sau defensivă dar este cert că la această oră inamicul este în mişcare spre S. E. şi detaşamentul trebuie să fie în măsură a face faţă celei mai periculoase atitudini ce va adopta.

Cea mai periculoasă atitudine a inamicului pentru noi este cea ofensivă, atac asupra flancului Diviziei şi deci toate măsurile trebuesc luate de către detaşament cu scopul de a zădărnici această acţiune.

4. **Posibllităţi operative.**

Analizăm posibilităţile operative ale inamicului în cadrul celor două atitudini probabile ale lui — defensivă şi ofensivă.

a) Dacă inamicul va adopta o atitudine defensivă ce va putea face el?

El va continuà înaintarea prin Apoldul de jos către regiunea Amnas-Topârcea unde va ocupa o poziţie cu grosul forţelor (infanterie şi artilerie) acoperindu-se cu cavaleria in regiunea Aciliul-Amnas. Faţă de această atitudine Divizia 1-a se va putea deplasa în linişte spre Nord, iar detaşamentul Lt. Colonel A. neavând nici o acţiune din partea inamicului îşi va îndeplini în mod sigur misiunea; în consecinţă nu mai este necesară o analiză specială a acestei atitudini.

b) In caz când inamicul adoptă o atitudine ofensivă va putea înainta şi ataca pe următoarele direcţiuni:

— pe direcţia Apoldul de jos—Topârcea—Ocna Sibiului;

— pe direcţia Apoldul, de jos—Amnaş şi de aci peste massivul păduros spre Şura Mică sau Rusciori;

— pe direcţia Apoldul de sus—Sălişte—Săcel—Cristian—Sibiu şi,

— pe la Sud de această direcţiune.

Dacă inamicul va înainta pe una din primele două direcţiuni va întâlni un alt detaşament de siguranţă dat tot de Divizia 1-a pe direcţia Şura Mică—Topârcea şi deci nu face obiectul studiului nostru.

A înainta pe la Sud de şoseaua Apoldul de Sus—Săcel—Cristian este puţin probabil întrucât terenul este foarte inpracticabil, linia de operaţie foarte lungă, detaşamentul inamic se depărtează prea mult de grosul forţelor lui şi riscă a fi uşor aruncat spre Sud şi distrus, iar în ziua de 13/VII. Divizia 1-a deplasându-se spre Nord nu ar mai avea nici un obiectiv în această direcţie (Sud Sibiu).

A înainta peste massivul păduros spre Rusciori este mai probabil însă operaţiunea este foarte grea din cauza terenului şi în afară de aceasta intră între ambele detaşamente de siguranţă şi riscă a nu-şi putea îndeplini misiunea.

Rămâne ca cea mai probabilă direcţie de înaintare a inamicului Apoldul de sus — Sălişte—Săcel—Cristian—Sibiu, direcţiune ce trebue barată de detaşament cu totalitatea forţelor.

El va fi nevoit să atace detaşamentul Lt. Colonel A., să-l respingă spre Est şi apoi să atace flancul sau spatele Deviziei 1-a.

Cum detaşamentul va ocupa o poziţie în regiunea Săcel inamicul va ajunge în această regiune pe la ora 19, va lua contactul şi din cauza nopţei atacul de sigur îl va da în dim. zilei de 13/VII. Un atac important în seara de 12 VII. şi în cursul nopţei de 12—13/VII, pare puţin probabil.

Cum va ataca acest adversar?

— Atac principal pe direcţia Săcel—Cristian şi secundar la Sud sau,

— Atac principal pe direcţia Cacova Sibiului—Orlat—Cristian şi secundar la Nord.

Ambele aceste ipoteze sunt de o egală probabilitate şi pentru aceasta detaşamentul trebuie să fie în măsură: a opri de front cu o mare putere de foc şi cu o rezervă destul de mare să poată interveni fie pe direcţia Săcel-Cristian, fie pe direcţia Orlat—Cristian.

In concluzie, faţă de cea mai probabilă posibilitate operativă a inamicului pe frontul detaşamentului Lt. Col. A. Comandantul acestui Detaşament trebuie să ia cele mai bune dispoziţii pentru a-şi îndeplini misiunea în cele mai bune condiţiuni.

Aceste dispoziţiuni sunt: Culegerea de informaţii asupra inamicului şi acoperirea poziţiei de rezistenţa; în consecinţă trimiterea escadronului de cavalerie înainte pe front; maximum de foc pe front pentru a opri înaintarea inamicului; în consecinţă majoritatea forţelor în linia 1-a şi rezerva plasată la centru, pentru a putea interveni uşor în orice parte a frontului.

6. Valoarea trupelor inamice.

Fiind la începutul operaţiunilor inamicul are efectivele complete, hrană şi echipament, deasemenea bune; deci se poate admite că nu are nici o lipsă. Faptul însă că trupele lui de acoperire au fost bătute la frontieră şi s'au retras spre Nord, iar trupele noastre în plină ofensivă înaintează pe teritoriul lui, se poate trage momentan concluzia că moralul lui este întrucâtva scăzut, în orice caz inferior nouă, dar totuşi capabil de orice efort.

III. Situaţia tactică a trupelor proprii

1. Situaţia în timp şi spaţiu a Detaşamentului.

Escadronul de Cavalerie se găseşte la Cristian numai la 6 Km. de zona Săcel—Cacova Sibiului unde probabil se va opri detaşamentul.

Restul detaşamentului în regiunea Poplaca la 9—10 Km. deci escadronul va ajunge la Săcel într'o oră cel

mult, iar grosul detaşamentului în două ore şi jumătate cel mult.

Faţă de situaţia în timp şi spaţiu a inamicului, care se găseşte la circa 16—17 Km. detaşamentul Lt. Col. A. se găseşte mult mai aproape de obiectivul final (regiunea Săcel) şi deci plecând cât mai repede va ajunge cu mult înaintea adversarului.

Punerea în marş se poate face în foarte bune condiţiuni şi cât mai repede întrucât dispozitivul trupelor este aproape luat; nu rămâne decât a se da în cel mult 30' ordin escadronului de cavalerie să plece pe direcţia ordonată, şi restul trupelor să se încoloneze într'un dispozitiv de marş cu serviciul de siguranţă regulat. Punerea în mişcare a întregului detaşament se poate face în cel mult 45 minute dela primirea ordinului special Nr. 4 forţele fiind grupate şi eşalonate deja în situaţie iniţială pe flancul Diviziei 1-a.

In concluzie detaşamentul îşî poate ocupa obiectivul, pentru îndeplinirea misiunei, fără nici o piedecă din partea inamicului.

2. Mijloace de acţiune.

Detaşamentul dispune de:
— 1 escadron cavalerie.
— 1 batalion infanterie.
— 1 baterie artilerie.
— 1 companie pioneri.

— Escadronul de cavalerie poate ocupa pe front circa 6 Km. fiind în măsură a descoperi înaintarea inamicului fie pe direcţia Apoldul de jos—Amnaş—Rusciori, fie pe direcţia Apoldul de sus—Sălişte—Săcel, fie chiar pe la Sud de aceasta din urmă.

Deci cavaleria este suficientă pentru a face acoperirea detaşamentului pe front şi pentru a culege informaţiuni.

— Batalionul de infanterie pentru a putea opune o rezistenţă solidă inamicului şi a-l opri, el nu va putea ocupa un front mai mare de 1—1½ Km. cu intervalele necesare între unităţi; a ocupa un front mai mare de 1—1½ Km., înseamnă a micşora mult capacitatea de luptă a batalionului şi inamicul concentrând pe un punct al frontului forţe superioare, frontul va fi uşor răsturnat.

Inamicul are însă cel puţin 2 batalioane — forţe duble. Dar pentru a ataca în bune condiţiuni, el nu poate acţiona cu un batalion decât pe un front de 700 m.; deci cu 2 batalioane pe un front de cel mult 1½ Km.; ori pe un asemenea front 1 batalion de infanterie în defensivă este capabil de o rezistenţă solidă şi deci atacul a 2 batalioane inamice va putea fi oprit.

Este posibil însă ca inamicul să aibă forţe de trei batalioane şi în acest caz el este capabil de un atac de front important combinat cu o manevră asupra unuia din flancurile detaşamentului.

Detaşamentul trebuie să fie în măsură a face faţă şi acestei eventualităţi. In acest scop trebue făcut apel la un teren cât mai tare şi de front şi de flanc pe care inămicul să-l atace cu mare greutate şi trebuie a face uz de o rezervă puternică, cu care să facă faţă flancurilor; găsit acest teren s'ar putea face faţă cu două companii puşcaşi întărite cu mitraliere la un atac frontal a 1—2 batalioane inamice şi cu o companie puşcaşi şi parte din mitraliere, unei eventuale întoarceri a unuia din flancuri.

La analiza terenului vom vedea care este regiunea care îndeplineşte aceste condiţiuni pentru a fi ocupată.

— Bateria de artilerie va putea executa de front la bătaia maximă trageri de hărţuială pe porţiuni de suprafeţe la 4 Ha., trageri de interdicţii pe cel mult 7 obiective, trageri de oprire pe porţiuni de front de 300 m. Deci frontul ocupat de batalion va fi suficient apărat de focul bateriei de artilerie putând acţiona cu destul efect şi la oricare dintre flancuri.

— Compania de pionieri are suficientă capacitate şi de distrugere şi de amenajarea comunicaţiilor în care scop va lua măsuri de distrugerea şoselei în deosebi acolo unde va fi puncte obligate de trecere pentru ina-

mic. La nevoe ea se va putea întrebuința și pe front ca o companie din rezerva detașamentului.

In concluzie, detașamentul având toate mijloacele de acțiune (informații și luptă) față de forța adversarului și în raport cu capacitatea operativă a fiecărei arme și unități din care se compune, își va putea îndeplini bine însărcinarea de a opri orice atac al inamicului dela Miercurea dat asupra flancului Diviziei.

Așa cum este organizat detașamentul constitue o forță importantă și inamicul nu va putea trece ușor peste el.

3. — Situația unității față de vecini.

La stânga detașamentul este descoperit și în dispozitivul de apărare escadronul de cavalerie va trebui să fie eșalonat înapoi și spre stânga spre Orlat pentru a asigura detașamentul spre Sud.

La dreapta există un al doilea detașament de siguranță pe direcția Șura Mică-Topârcea cu care greu se va putea face legătura prin massivul păduros dela Nord și dacă se va realiza, se va realiza foarte târziu în cursul zilei de 13. VII.; până atunci detașamentul va trebui să se îngrijească singur de flancuri.

Cu Divizia 1-a detașamentul este legat printr'un centru de transmisiuni instalat de Divizie la 2 Km. Est. Cristian.

Această legătură este numai pentru a se cunoaște atât situația detașamentului cât și situația Diviziei și ca atare să se poată ști când misiunea detașamentului s'a terminat. Sprijin de forțe din partea Diviziei nu se va da așa că detașamentul va duce o acțiune aproape izolată și numai pe cont propriu până ce Divizia se va deplasa spre Nord-West.

4. — Valoarea trupelor.

Trupele noastre în plină ofensivă pe teritoriul inamic. La frontieră inamicul a fost bătut și se retrage spre N. Moralul trupelor noastre mult ridicat față de al adversarului. E necesar a se menține acest moral prin aprovizionări la timp cu hrană, muniții și tot felul de materiale precum și prin aplicarea la maximum al *principiului economiei forțelor.*

IV. Analiza terenului.

1. — Aspect general.

a) La Sud de șoseaua Cristian-Săcel-Miercurea terenul este frământat cu caracter muntos care îngreuiază mult operațiunile ofensive. Compartimentele terenului sunt orientate în majoritate de la Sud la Nord fiind ramurile de Nord ale Carpaților.

Această orientare face ca înaintarea trupelor să fie foarte greoaie și obositoare.

Toată această regiune este acoperită de păduri mari și dese care deși pe deoparte favorizează apropierea trupelor camuflându-le, pe dealtă parte îngreuiează operațiunile tactice neputându-se păstra nici legăturiie, neputând executa nici o eventuală acțiune de luptă. (greutatea luptelor în păduri este prea bine cunoscută și nu e nevoie a mai fi relevată).

Comunicațiunile existente foarte puține și proaste iar orientarea lor este perpendiculară pe direcția de înaintare a inamicului neputându-se folosi. Din acest punct de vedere aprovizionările și evacuările foarte grele.

In concluzie, terenul impune, din punct de vedere al aspectului general, ca inamicul să nu întreprindă prin această zonă nici un fel de operațiune.

b) La Nord de șoseaua Cristian-Săcel-Miercurea terenul este mai puțin frământat, cu caracter deluros, care nu exclude operațiunile ofensive ale inamicului, dar care

din cauza orientărei compartimentelor dela Nord la Sud, perpendicular pe direcţia de înaintare, le îngreuiază.

Intre linia satelor Amnaş-Topârcea şi linia Cristian-Rusciori-Şura Mică, terenul este acoperit de un massiv păduros pe unde inamicul nu ar încerca să opereze, fără pericol de a fi prins între cele două detaşamente de siguranţă.

Comunicaţiuni în această regiune sunt suficiente însă majoritatea lor sunt orientate dela Nord la Sud şi nu ar folosi prea mult inamicului decât, trecând de ele să le utilizeze ca linii de rocadă sau de retragere spre Nord unde se găseşte grosul forţelor. Paralele cu direcţia de înaintare nu este decât drumul, Apoldul de Jos-Amnaş-Rusciori dar care este foarte greu a se întrebuinţa peste dealuri şi prin păduri.

In concluzie, nu se exclude o înaintare a inamicului prin această regiune, dar din cauza caracterului terenului destul de frământat, păduros şi lipsit de comunicaţiuni ea poate fi puţin probabilă.

c) Intre cele două regiuni analizate mai sus găsim o regiune lată cam de 6-7 Km. care constitue un culuoar pe direcţia Miercurea-Săcel-Sibiu şi care nefiind accidentată uşurează foarte mult o înaintare a inamicului spre Cristian-Sibiu. Acest culoar se strimteză pe măsură ce se apropie dela Miercurea spre Săcel şi se măreşte din nou imediat ce trece la Est de Săcel-Cacova-Sibiului.

Pe toată lungimea acestui culoar terenul este descoperit la Nord de şoseaua Miercurea-Săcel deci desavantajos din punct de vedere al camuflajului, dar suficient de acoperit de păduri şi sate la Sud de această şosea pentru a camufla mişcarea trupelor.

Din punct de vedere al comunicaţiilor, această regiune este foarte fericită având:

— Şoseaua Miercurea-Apoldul de Sus-Săcel-Cristian.

— Şoseaua Miercurea-Apoldul de Sus-Tilişca-Săliş-te-Orlat-Cristian.

— Calea ferată Miercurea-Sibiu şi numeroase alte drumuri care leagă cele de mai sus între ele.

Toate aceste comunicaţiuni având o orientare exactă în direcţia de marş a inamicului, înaintarea lui va fi foarte mult uşurată.

In concluzie, este foarte probabil că inamicul dacă va acţiona ofensiv, va înainta pe acest culoar, obligându-l terenul din punct de vedere al aspectului general şi al valoarei lui tactice.

El se va putea apropia în foarte bune condiţiuni în regiunea Săcel-Cacova-Sibiului, iar trecând la Est de această regiune îşi va putea desvolta uşor un atac spre Sibiu în flancul Diviziei 1-a.

Pentru Detaşamentul Lt. Colonel A. oricare din cele trei regiuni analizate mai sus, aspectul general al terenului este foarte favorabil îndeplinirii misiunei.

2. — Din punct de vedere al operaţiunei speciale a Detaşamentului

Din analiza anterioară a elementelor tactice am văzut că detaşamentul Lt. Colonel A. trebuie să ocupe o poziţie la circa 12-14 Km. departe de flancul Diviziei 1-a, unde să oprească o eventuală înaintare a inamicului ce ar intenţiona să atace flancul Diviziei.

Din analiza posibilităţilor operative ale inamicului şi din analiza terenului ca aspect general, am ajuns la concluzia că direcţia cea mai probabilă de înaintare a inamicului este culoarul dintre cele două regiuni frământate şi păduroase pe direcţia Miercurea - Săcel - Cristian-Sibiu. Pe această direcţie detaşamentul trebuie să fie în măsură a i se opune cu totalitatea forţelor.

Am mai văzut că acest detaşament nu se poate întinde pe un front prea mare întrucât slăbeşte capacitatea lui operativă, iar pentru a compensa inferioritatea numerică, trebue să ocupe o poziţie tare şi de front şi la flancuri, şi atunci Comandantul detaşamentului se va întreba care este regiunea de teren cea mai bună pe di-

recţia Săcel-Miercurea care să ofere cele mai mari avantaje pentru îndeplinirea misiunei.

Analizând terenul pe această direcţiune vedem:

a) Regiunea între Sibiu şi Orlat este un şes destul de mare unde, dacă inamicul a reuşit să vină, uşor va putea respinge orice detaşament ce i s'ar opune şi fiind prea aproape de flancul Diviziei, inamicul şi-ar îndeplini misiunea. Deci în această regiune terenul nu oferă nici un avantaj din punct de vedere al oprirei inamicului şi ca atare detaşamentul nu se poate opri la Est de Orlat.

b) Regiunea West Săcel se deschide din ce în ce mai mult, culoarul se lărgeşte pe măsură ce înaintăm spre West şi detaşamentul nu găseşte un sprijin eficace în teren; afară de aceasta depărtându-se prea mult de grosul forţelor, riscă să fie manevrat, aruncat spre Nord sau spre Sud şi distrus; deci detaşamentul nu se va putea duce nici la Est de Satul Săcel.

c) Porţiunea de teren cuprinsă între Orlat şi Săcel se prezintă sub forma unui defileu format de o culme de deal ce se prelungeşte dela Nord spre Sud perpendicular pc direcţia de înaintare a inamicului, barând cele două comunicaţiuni spre Sibiu. Aceasta este cea mai bună regiune care din punct de vedere al defensivei prezintă cele mai mari avantajii:

— punct obligat de trecere pentru inamic;

— partea cea mai strimtă a defileului;

— barează ambele şosele ce duc la Cristian;

— ambele flancuri sprijinite pe cele două massive păduroase dela Nord şi dela Sud.

— Câmp de tragere suficient spre West atât pentru artilerie cât şi pentru arme automate.

— Observatoarele de pe Riesenberg predomină tot defileul spre West.

— Cele două înălţimi; Szecseler B. şi Riesenberg deşi cam depărtate, dă posibilitatea de a se mări frontul de acţiune ocupându-le ca puncte de sprijin cu o legătură tactică între ele (economia forţelor).

— Este la circa 12-14 Km. departe de flancul Diviziei pe care-l asigură deci are şi spaţiu suficient pentru a putea acţiona, poate ţine şi legătură continuă cu grosul forţelor.

— In fine se mai pot găsi încă multe avantajii pe care le oferă poziţia de la Est de Săcel jalonată de înălţimile Szecseler B. şi Riesenberg, faţă de oricare altele şi pe care detaşamentul va trebui să o ocupe.

V. — Diferite alte circumstanţe.

Operaţiunea are loc în Iulie, vara când acţiunile de război sunt foarte favorizate. Timpul este frumos şi nimic nu împiedecă îndeplinirea misiunei.

* * *

Aceasta găsesc că ar fi judecarea situaţiei pe care o face Comandantul detaşamentului după ce primeşte misiunea, în urma căreia îşi ia hotărârea şi măsurile de execuţie.

Ţin să subliniez încă odată că tot ceeace am arătat mai sus trebuie să se petreacă în mintea Comandantului în timpul cel mai scurt posibil. Şi numai un Comandant obişnuit cu asemenea procese intelectuale poate judeca repede orice situaţie şi poate lua repede hotărârea necesară.

Dacă din punct de vedere scolastic am dat aşa de mare desvoltare acestei judecări de situaţie, pe câmpul de luptă lucrurile se vor petrece fulgerător de repede, ţinând însă cont de înlănţuirea logică dintre toate elementele componente ale situaţiei tactice în care este pus.

Pe câmpul de luptă se va scutura tot ceiace este de prisos şi va rămâne numai cu ceiace este strict necesar din analiza elementelor, în strânsă legătură cu misiunea; dar pentru a se putea obţine acest lucru la război trebuie mult exerciţiu, foarte mult exerciţiu, din timp de pace.

Hotărârea luată se transformă în Ordine de Operaţii succesive după importanţa şi urgenţa operaţiunilor ce trebuesc executate în timp util.

I. — Hotărârea Lt. Colonel A.

— A deplasa imediat detaşamentul în direcţia Orlat în scop de a ocupa poziţia Riesenberg-Szecseler B.

— A se trimite escadronul înainte pentru a asigura ocuparea acestei poziţii.

II. — Ordinele

Hotărârea de mai sus este luată în cel mult 10 minute după care trece la darea Ordinelor de Operaţii în ordinea importanţei şi a urgenţei lor.

POPLACA.
12. VII. ora 15, 15'.

Nr. 1

A. — Comandantul Detaşameutulni

către

Comandantul escadronului 3/R. 4 Călăraşi

— Vă deplasaţi imediat către West, pentru a asigura detaşamentului ocuparea poziţiei RIESENBERG-SZECSELER B.

— Patrule spre SĂLIŞTE şi AMNAŞ.

La ora 17 vă veţi găsi pe şoseaua 500 m. N. W. 618 RIESENBERG.

Rapoarte pe drumul ORLAT-POPLACA.

Comandantul Detaşamentului
Lt. Colonel A.

B. — La ora 15,20' Lt. Col. A. dictează Cd-ţilor I/R. 4. I., 1/R. 3 A. şi 1/B. 1. Pion., adunaţi la Şcoala din Poplaca, următorul ordin:

Nr. 2.

Comandantul Detaşamentului

Către

I/R. 4 I., 1/R. 3 A., 1/B. 1 Pionieri

1. — Detaşamentul precedat de Esc. 3/R. 4 C. care are misiunea să asigure ocuparea poziţiei, se pune în marş în direcţia ORLAT pentru a ocupa poziţia RIESENBERG-SZECSELER B.

2. — Comp. 1 cu 1 plot. mitr. avangardă. Trece prin dreptul crucii de pe stânga drumului POPLACA-ORLAT (2 Km. N. W. POPLACA) la ora 15,45'.

Restul companiilor urmează în ordinea C. 2. 3. 4. In urma Bat. se va încolona Comp. Pioneri şi Bat. Art.

3. — Terenul de luptă al Batalionului întrunit cu al bateriei + convoiul de căruţe cu muniţie şi hrană, urmează la 1 Km. în urma bateriei.

4. — Merg în capul grosului.

Comandantul Detaşamentului
Lt. Colonel A.

Nr. 3.

ŞEAUA 500 m. N. W. RIESENBERG.
ora 18

Comandantul Detaşamentului

către

C. — Comandantul Batalionului I/R. 4 I. 1/R. 3. A. Compania Pioneri, 3/R. 4 Cal.

1. — Detaşamentul ocupă poziţia RIESENBERG-SZECSELER B. cu 2 companii în linia 1-a şi 1 comp. înapoia şeii dintre RIESENBERG şi SZECSELER B.

2. — Compania 1 cu 1 plot. mitralieră barează direcţia SACEL-ORLAT, organizând un P. S. pe REISENBERG.

— Compania 2 cu 1 ploton mitraliere barează direcţia SĂCEL-CRISTIAN, organizând un P. S. pe SZECSELER B.

— Compania 3 împinge un ploton infanterie cu 1 grupă mitraliere pe creasta RIESENBERG - SZECSELER B. legătură între cele 2 P. S.

Restul companiilor 3 şi 4 rezervă.

— Bateria ocupă poziţie pe înălţimile CETATEA; pregăteşte trageri pe eşirile West şi Est SACEL, pe şoseaua SĂCEL-CRISTIAN şi SACEL ORLAT.

— Compania Pionieri pregăteşte o serie de 4 dispozitive de distrugere pe şosea, la gâtul defileului, în drumul RIESENBERGULUI.

3. — Escadronul de cavalerie se găseşte spre SELIŞTE.

— Către ora 22 va trece înapoi spre ORLAT pe şoseaua SELISTE-ORLAT.

4. — Trenul de luptă la eşirea N-W. ORLAT.

5. — P. C. al Detaşam. cu rezerva înapoia şeii dintre RIESENBERG şi SZECSELER B.

Comandantul Detaşamentului
Lt. Colonel A.

Găsesc necesar a mai adăuga următoarele lămuriri:

Se poate întâmpla ca cineva să spună că nu ar avea timpul, material suficient pentru a judeca situaţia şi a da aceste 3 ordine succesive.

Un Comandant de detaşament cu o pregătire desăvârşită — şi acesta este Lt. Colonel A —, nu poate spune acest lucru pentru următoarele motive:

1. — Situaţia generală le era cunoscută încă de când a fost trimisă la Poplaca pe flancul stâng al Diviziei.

2. — La ora 15, i se creiază o situaţie specială prin ordinul special Nr. 4 la care trebuie să reflecteze.

3. — Misiunea este hotărâtă de Divizie nu întâmpină nici o greutate în fixarea ei.

4. — In 10' cel mult citeşte ordinul special Nr. 4 şi judecă prima parte a situaţiei ce se extrage din analiza misiunei, situaţia în timp şi spaţiu a inamicului şi trupelor proprii şi terenul ajungând la o primă concluzie că:

— trebuie să se pună imediat în marş în direcţia Orlat;

— inamicul nu poate opera ofensiv în condiţiuni bune, decât pe direcţia Sălişte-Săcel-Cristian;

— trebuie să bareze această direcţie ocupând o poziţie defensivă pe Szecseler B. - Riesenberg la circa 12-14 Km. de flancul Diviziei;

— trebuie să ajungă pe această poziţie înaintea inamicului; în fine că;

— marşul şi ocuparea poziţiei trebuie asigurată de cavalerie.

In consecinţă dă imediat ordinul Nr. 1, către escadronul de cavalerie a cărui redacţie nu durează mai mult de 5' apoi după 5' dictează verbal ordinul Nr. 2 către restul detaşamentului care nu durează deasemenea mai mult de 10' după care rămâne încă 15' la dispoziţia unităţilor pentru ca Compania 1 şi 1 ploton mitraliere să poată trece la punctul iniţial la ora 15'45. Unităţile fiind gata de plecare şi toate concentrate la un loc pot trece imediat la execuţie fără nici o greutate.

După plecarea Comandanţilor de unităţi, Comandantul Detaşamentului confirmă în scris ordinul Nr. 2 dat.

Aceasta a fost prima grijă a Comandantului de detaşament de a pune în mişcare detaşamentul.

Mergând în capul grosului, reflectează continu asupra părţei a doua din judecarea situaţiei ce se extrage din analiza aceloraşi elemente ce compun situaţia tactică ajungând la a doua serie de concluzii ce constituesc planul de manevră al Comandantului pentru îndeplinirea misiunei.

Aceste concluzii sunt tocmai cele ce se cuprind în ordinul Nr. 3 dat la ora 18 când Comandantul Detaşamentului se găseşte la Riesenberg unde completând la cele ce a analizat pe hartă cu cele ce a văzut la teren prin recunoaşterea făcută, redactează ordinul de mai sus.

Aceste concluziuni sunt impuse de misiune, de capacitatea de luptă a detaşamentului raportată la ceea a inamicului, de posibilităţile operative ale adversarului, de necesitatea de foc şi manevră a dataşamentului, în fine

de teren care prin tăria lui naturală de front şi pe flancuri asigură în bune condiţiuni îndeplinirea misiunei. Acest ordin N.3 se va completa încă cu multe alte detalii relative la planul de foc al infanteriei şi artileriei, la diferite ipoteze de atac ale inamicului, la conduita trupelor în caz când inamicul atacă şi sileşte detaşamentul la o eventuală retragere etc. dacă inamicul va îngădui.

In caz când inamicul nu va ataca până ce Divizia 1-a, va ajunge pe poziţia ce trebuie să o ocupe în vederea atacului din ziua de 14/VII. deci până ce se va scurge cu totul spre N—W. Comandantul Detaşamentului va considera misiunea îndeplinită şi va cere ordin dacă nu i s'a dat. Divizia însă se va îngriji continu de soarta acestui detaşament.

Dacă Divizia va da o altă misiune detaşamentului, preluând altcineva sarcina de a face siguranţa stângei îi va da ordin categoric în acest sens.

Tabla de materii.

Partea I-a.

		Pagina
	Consideraţiuni generale	5
I.	Misiunea unităţei	10
II.	Situaţia tactică a inamicului	14
	1. Situaţia în timp şi spaţiu a inamicului sau valoarea contactului luat	17
	2. Forţele şi frontul ce ocupă	21
	3. Atitudinea inamicului	23
	4. Posibilităţile operative	26
	5. Valoarea trupelor	32
III.	Situaţia tactică a trupelor proprii	33
	1. Situaţia în timp şi spaţiu	33
	2. Mijloace de acţiune	34
	3, Situaţia unităţei faţă de vecini	38
	4. Valoarea trupelor	39
IV.	Analiza terenului pe care se desfăşoară operaţiunea . .	39
V.	Diferite alte circumstanţe. (anotimp, climă, ploaie, ceaţă etc.)	48

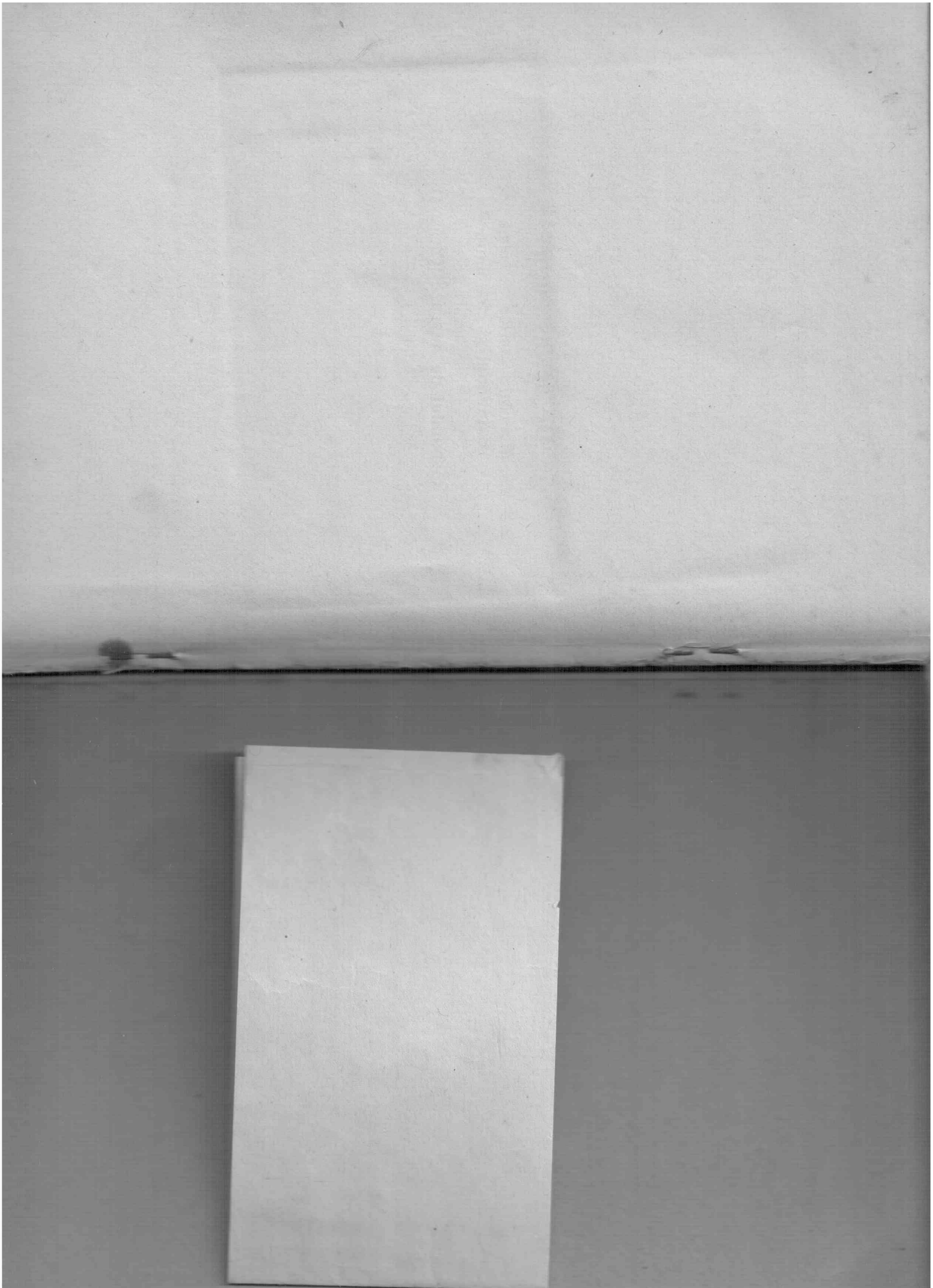

De acelaș autor:

— **Momente tactice** executate cu
Batalionul și compania
în cadrul
Războiului de mișcare (Ofensiva)

Volumul I.

Prețul 90 lei.